

॥ पुण्यश्लोकमञ्जरी ॥

लघुवृत्तिसहिता

श्रीसर्वज्ञसदाशिवबोधेन्द्रकृता

पोलकम्-शास्त्ररत्नाकर-श्रीरामशास्त्रिभिः
परिशोधिता ।

1961

॥ श्रीः ॥

॥ पुण्यश्लोकमञ्जरी ॥

लघुवृत्तिसहिता

श्रीसर्वज्ञसदाशिवबोधेन्द्रकृता

पुण्यश्लोकमञ्जरीपरिशिष्टम्

भागद्वयात्मकम्

जगद्गुरुपरंपरास्तवः

जगद्गुरुपरंपरानाममाला

श्रीमच्छङ्करभगवत्पादप्रणीतः

श्रीमठाम्नायसेतुश्च

एतत् ग्रन्थपञ्चकम्

पोलकम्-शास्त्ररत्नाकर-श्रीरामशास्त्रिभिः पर्यशोधि ।

॥ श्रीः ॥

श्रीकामकोटिपीठाधिपश्रीमज्जगद्गुरुभ्यो नमः

॥ पुण्यश्लोकमञ्जरी ॥

मेधावी निगमपटुर्बहुश्रुतो वा
येनर्ते न कलयिता किलात्मतच्चम् ।
तन्नेत्रं तमसि च दिव्यदृष्टिदायि
श्रेयो नः प्रदिशतु धाम देशिकाख्यम् ॥ १ ॥

अद्वैताचार्यपीठीमनु वसतिजुषामद्वयादेशभृन्ना-
माचार्याणां क्रमेणाद्वयसमयगुरोराच मे देशिकेन्द्रात् ।
आख्यास्येऽहं यथावद्विदितमवितथं धामनामादि तत्त-
द्ब्रह्मीभावीयवर्षाद्यनुगतमनघाः श्रूयतां तद्गुणज्ञैः ॥ २ ॥
प्रायः प्रतैरेव चिता मया कचन नूतनैः ।
असौ विमृश्यतां श्लोकैः श्रीपुण्यश्लोकमञ्जरी ॥ ३ ॥

आचार्यः-१.

श्रीशंकरभगवत्पादाः

महेशांशाज्जातो मधुरमुपदिष्टाद्वयनयो
महामोहध्वान्तप्रशमनरविः षष्ठतगुरुः ।
फले(३२) स्वस्मिन् स्वायुष्यपि शरचराब्देऽपि(२६२५) च कलेः
विलिल्ये रक्ताक्षिण्यधिवृषसितैकादशि परे ॥ ४ ॥

इमे श्रीशंकरभगवत्पादाः ब्रह्मसूत्रभाष्यादिभिरद्वैतसमयमभितो
 विबुधानभिभूय प्रथमं अस्थापयन् । एषां देशः—केरलः । जातिः—
 नंबूतिरिः । पिता—शिवगुरुः । आर्या च—माता । गुरवः—गोविन्द-
 भगवत्पादाः । परमायुः—द्वात्रिंशद्वर्षाः(३२) ब्रह्मभावः—कल्यादि
 (२६२५) रक्ताक्षिवृषभशुद्धैकादश्यां अहनि श्रीकाञ्चयामेवेति संग्रहः ॥
 पुण्यश्लोकः—१

आचार्यः—२.

गौडसुरेश्वराचार्यपादाः

गौडः काश्मीरजन्मा कलितपरिचितिः पूर्वतन्त्रे कुमारात्
 ब्रह्मण्यः सर्ववेदाः स्फुटशपथपथं श्रीमदाचार्ययोधी ।
 संन्यासं प्रापितस्तं तदनु परिचरन् योगभूमैकसीमा
 तस्यादेशेन काञ्चयामवसदथ समास्सप्ततिं कामपीठे ॥
 वर्षे शुद्धतरे(२६९५) कलेरथ भवे ज्येष्ठे सितद्वादशी-
 रात्रौ चित्रितसर्वभूस्स यशसा श्रीमान् सुरेशः स्वयम् ।
 श्रित्वा पुण्यरसां रसेन महता युञ्जन् लयाख्ये पथि
 श्रद्धणश्रीशिवलिंगभूयमभजत्साक्षात्सतां पश्यताम् ॥

अयं किल सुरेश्वरः श्रीपद्मपादहस्तामलकानन्दगिरिपृथिवीधर-
 *विश्वरूपोदंकचित्सुखादिसब्रह्मचारी शपथपथैकगृहीतनियमः स्वयं ब्रह्म-
 चर्यादेवापरिगृहीतपारमहंस्यतया पीठाधिरोहणानुचितोऽपि सर्वज्ञात्मन-
 शिशुश्रुतया तस्य त्राणाय भगवत्पादैरेव विनिहितः कामकोटिपीठे सर्वानपि

*अयं विश्वरूपः सुरेश्वरादन्यः ॥

पीठानाचार्यनिर्विशेषमावीदिति विशेषः ॥ अस्य देशः—काश्मीरः । जातिः—
कान्यकुब्जो गौडः । पिता—हिममित्रः । (मण्डनमिश्रः इति पूर्वं प्रसिद्धः)
भवज्येष्ठशुद्धद्वादश्यां रात्रौ पुण्यरसायां शिवलिंगभूयं गतः । या मंडन-
मिश्राग्रहार इत्यद्यापि श्रीकाञ्चनां प्रसिद्धा । अस्य कृतयः—तैत्तिरीय-
बृहदारण्यकवार्तिक—नैष्कर्म्यसिद्धि—मानसोल्लास—पञ्चीकरणवार्तिका-
दयोऽद्यापि दृश्यन्ते ॥ पुण्यश्लोकः—२

आचार्यः—३

सर्वज्ञात्मश्रीचरणाः

ताम्रारोधसि वर्धनात् समुदितस्संन्यासितस्सप्तमात्
प्रागेवात्मविवादहृष्टमनसा श्रीशंकरेणैव यः ।
तत्पीठे ससुरेश्वरं समनयद्वर्षाश्च यस्सप्ततिं
चत्वारिंशतमास्त सद्वयमसावन्दान् स्वयं तन्मटे ॥ ७ ॥

आचार्यप्रियपद्मपादचरणाम्भोजद्वयीसेवनात्
ऊढद्वारवतीमठाय मुनये ब्रह्मस्वरूपात्मने ।
श्रद्धाराद्वपदाय तत्त्वमतुलं चिन्मुद्रया निर्दिश-
न्नेवैक्यं समगान्निजेन महसा सर्वज्ञसंज्ञो मुनिः ॥ ८ ॥

कल्यन्दैस्सहयाग्निलोकनयनैः (२७३७) वर्षे नले माधवे
लिल्ये कृष्णचतुर्दशीमनु महस्याम्नायशैलान्तिके ।
ग्रन्थैर्यत्कलितैर्न्यदशि विशदं संक्षेपशारीरक-
प्रख्यैरद्वयसूत्रभाष्यगहनच्छन्नः पदार्थोचयः ॥ ९ ॥

अयं सर्वज्ञात्मा आयुषि पूर्णैकोनविंशत्युत्तरशताब्दः सर्वज्ञ-
 विलाससंक्षेपशारीरकादिभिः कृतिभिः अद्वैतप्रचारकः द्वारवतीमठाधिप-
 ब्रह्मस्वरूप-भाष्यप्रवचनगुरुः प्रथमः कामकोटिपीठाधिपतिः ॥ अस्य
 देशः—पाण्ड्यः । जाल्या-द्रविडः । पिता—वर्धनार्यः । पूर्वाश्रमनाम—
 महादेवः । सर्वज्ञचन्द्रः इत्यप्यस्य नामान्तरम् । आधीश्यकालः—
 ११२ वर्षाः । ब्रह्मीभावश्च नलवेशाखकृष्णचतुर्दशीनिशि काञ्चीश्री-
 शारदामठ एवेति सर्वमवदातम् ॥

पुण्यश्लोकः—३

आचार्यः—४.

सत्यबोधेन्द्रसरस्वती

आम्रावतीतटजताण्डवशर्मसन्नुः

श्रीसत्यबोधनियमी फलिनीशनामा ।

श्रीभाष्यवार्तिककृदादरसंप्रपन्न-

सर्वज्ञसद्गुरुरवोढ धुरां गुरुणाम् ॥ १० ॥

अब्दान् यस्तत्त्वसंख्यानवसदथमठे शारदानाम्नि काञ्च्यां

दृप्यत्तौतातिताहजिनगुरुकणभुक्पश्यदंग्रयादितन्त्रम् ।

निर्यन्त्रं निर्मिमाणः पदकशतहतारातिकौतस्कुतोक्तिः

साक्षाच्छ्रीसत्यबोधोऽकृत सहबहुलाष्टम्यहे नन्दने स्वम् ॥ ११ ॥

अयं सत्यबोधाचार्यः भाष्यत्रयवार्तिकादिभिः कृतिभिरद्वयप्रवचन-
 पटुः पदकशतप्रणेता च । अस्य देशः—चेरः । जाल्या—द्रमिडः । ताण्डव-

शर्मा—पिता । फलिनीश इति पूर्वनाम । आधीश्यकालः—९६ वर्षाः ।
ब्रह्मीभावश्च—नन्दनसहबहुलाष्टम्यहनि सत्यव्रतकाञ्च्यामेवेति संक्षेपः ॥

पुण्यश्लोकः—४

आचार्यः—५.

ज्ञानानन्देन्द्रसरस्वती

जातो मंगलनाम्नि चोलविषये नागेशसंज्ञाद्विजा-
च्छ्रीज्ञानोत्तम इत्यवाप्तविरुदो यस्तार्किकाग्रेसरः ।

ज्ञानानन्दमुनिस्त्रिषष्टिशरदः संमण्ड्य पीठीं गुरो-
स्सिद्धिं मन्मथमार्गशीर्षसितसप्तम्यामवापत्सुधीः ॥ १२ ॥

एष ज्ञानानन्दमुनीन्द्रः चन्द्रिकादिप्रबन्धकारः चोलेषु मंगलग्राम-
भवः द्रविडः नागेशसूनुः ज्ञानोत्तमपूर्वनामाऽध्यास्त कामपीठीमन्दान्
त्रिषष्टिं, आप्नोच्च सिद्धिमधिकाञ्च्येव मन्मथमार्गशीर्षसितसप्तमीसंध्याया-
मिति संग्रहः ॥

पुण्यश्लोकः—५

आचार्यः—६.

शुद्धानन्दमुनीन्द्रः

वेदारण्यजवैद्यभर्तृतनयः श्रीविश्वनाथाभिधः

ज्ञानानन्दमुनेरवाप्य नियमं काञ्चीपदे स्थापितः ।

शुद्धानन्दमुनीश्वरः स शरदः सैकामशीर्षि धुरा-

माचार्यस्य बहन्नवाप च नलज्येष्ठाच्छषष्ठ्यां लयम् ॥ १३ ॥

एष हि शुद्धानन्दमुनीन्द्रः सर्वसौगतकुलामिभावी वादशौण्डः
वेदारण्यजद्रविडभर्वुपंडितसुतः विश्वनाथनामाऽव्यवात्सीदादिमाचार्य-
पीठमेकाशीतिसमाः ब्रह्मीभूतश्च नलज्येष्ठाच्छपष्ठीप्रातरधिकाञ्च्येवेति
बोध्यम् ॥ पुण्यश्लोकः—६

आचार्यः—७

भगवदानन्दज्ञानाचार्यः

आनन्दाराद्रगौरीनिरवधिकरुणालब्धसाहित्यविद्या-

सौहित्यस्मर्यनारायणमखितनयश्चेरभूश्चिन्नयाख्यः ।

आनन्दज्ञाननामा भगवदुपपदस्संबभौ भाष्यकर्तुः

पीठे श्रीकामकोट्यां प्रकटितपरमाचार्यभाष्यौघभाष्यः ॥१४॥

शुद्धानन्दमुनीन्द्रचन्द्रविमलालोकास्तचेतस्तमाः

विस्तार्याद्वयवर्त्म सप्ततिमथो नैकां समा गामवन् ।

श्रीशैलान्तिकमासदन् पथिवशादानन्दसिद्धिं ययौ

सिद्धः क्रोधनराधकृष्णनवमीसंध्यामनु ब्रह्मवित् ॥१५॥

अयं किल भगवदानन्दज्ञानमुनिः सर्वशांकरभाष्यवृत्तिकृत्
सकलसुरेश्वरवार्तिकव्याख्याता च चेराभिजनः श्रीसूर्यनारायणाध्वगिसुतः
चिन्नग्याभिधानः श्रीविद्योपासनालब्धनिरवद्यसाहित्यविद्यः एकोन-
सप्ततिं समा अध्युष्य सर्वज्ञपीठं, अवाप ब्रह्मभावं अनुश्रीशैलं क्रोधनराध-
कृष्णनवमीसन्ध्यायामिति ज्ञेयम् ॥

पुण्यश्लोकः—७

आचार्यः—८

कैवल्यानन्दयोगीन्द्रः

श्रीशैले(ली)यशिवय्यसूनुरदधात्तस्याज्ञया तत्पदं

मंगनार्य इति श्रुतः परमहो कैवल्ययोगिप्रथः ।

आरूढश्शिवराजयोगपदवीं तिष्ठन्त्यशीतिं समाः

सिद्धोऽभूत्स च सर्वधारिमकरक्रान्तौ च सायाहनि ॥ १६ ॥

श्रीसच्चिदानन्दापरपर्याय एष कैवल्यानन्दयोगीन्द्रः शिवराज-
योगी त्रैलिंगशिवशर्मसूनुर्मंगन्न इति पुरा श्रुतः कैवल्यज्ञानापरनामा
त्र्यशीतिं समाः कामपीठीमध्युष्य सिद्धिमाहृदधिपुण्यरसमनुसर्वधारिमकर-
संक्रमणम् ॥ पुण्यश्लोकः—८

आचार्यः—९

श्रीकृपाशंकरभगवत्पादाः

आंध्रेष्वात्मनसोमयाजितनुभूर्गगान्वयो गंगया-

मिख्यः ख्यापितपण्मतश्शिवहरिस्कन्दादिसेवाध्वनि ।

तन्त्राचारविदूरमेव नियमं सर्वत्र वेदोदितं

संस्थाप्याद्वयमप्यधात् द्वयकथादूरं कृपाशंकरः ॥ १७ ॥

श्रीकैवल्यमुनीन्द्रशासनवशात् श्रीविश्वरूपाभिधं

शृंगेर्या निहितं विधाय नियमान् लोके व्यवस्थाप्य च ।

चत्वारिंशतमेकयुक्तमभिमंड्याऽऽचार्यपीठीं दिश

प्रस्थायैडविडस्य सिद्धिमभजद्विध्ये कृपाशंकरः ॥ १८ ॥

विभवे विभुरूर्जितः परोर्जे परमापानुतृतीयमद्वितीयः ।

परमं पदमात्मनीनमेकं परमानन्दमयं परापराख्यम् ॥ १९ ॥

अयं कृपाशंकरः श्रृंगगिरौ सुभटविश्वरूपस्य स्थापयिता
शैवाद्यतान्त्रिकषण्मतप्रवचनपटुः आंध्रात्मनसोमयाजितनयः गंगेशोपा-
ध्यायनामा गंगानाथ इत्यपि प्रसिद्धः एकचत्वारिंशतमब्दानध्युष्य
कामकोटीं, अधिविभवकार्तिककृष्णतृतीयमनुविंध्यसानु सिद्धिं गतः ॥
एष द्वितीयशंकरः ॥ पुण्यश्लोकः—९

आचार्यः—१०

महेश्वरानन्दसुरेश्वरः

महाबलीश्वरेश्वराच्युतोद्भवो महेश्वरा-

भिधः सुरेश्वरः परो नियम्य सर्वभूगुरोः ।

अवाप काञ्चिकामकोटिपीठधूर्वहक्रियां

ययौ स्वमक्षयेऽक्षयं शुचेऽशुचिस्स पर्वणि ॥ २० ॥

अयमपरस्सुरेश्वरः श्रीकाञ्च्येकनिवसतिः कोंकणमहाबलीश्वरे-
श्वरपण्डितसुतो महेश्वरनामा महेश्वरानन्दापरपर्यायः कृपाशंकरशिष्यः
संरक्ष्याष्टपञ्चाशतमब्दानद्वैताचार्यपीठां, अवाप काञ्च्यामेव सिद्धि-
मक्षयाषाढपूर्णिमामध्याह्ने इति संग्रहः ॥ पुण्यश्लोकः—१०

आचार्यः—११

शिवानन्दचिद्घनेन्द्रसरस्वती

कर्णाटोज्ज्वलसूनुरीश्वरवटुः श्रित्वा सुरेशं चिरात्

श्रीभाष्याद्युपलभ्य तस्य च धुरामासाद्य पीठे वसन् ।

निन्ये तत्र शिवाः (45)समाश्शिव इव श्रेयोऽर्थिनां देहिनां
दातुं श्रेय उपागतोऽयमिव यः श्रीचिद्घनाख्यो बभौ ॥ २१ ॥

प्राप्तं क्षीरसरित्तटाद्वरिरिति ख्यातं च वात्स्यायनं
पीठे स्वे विनिवेश्य दत्तनियमं संचार्य च प्रक्रियाम् ।
कल्यन्दे च विरोधिकृत्यनुतपं शुद्धे दशम्यामगात्
स्वं रूपं परमं सुधीशतनुतः श्रीचिद्घनश्चिद्घनम् ॥ २२ ॥

अयं श्रीचिद्घनेन्द्रः शिवाद्वैतरतः कर्णाटोज्ज्वलभट्टसूनुरीश्वर-
वटुपूर्वनामा शिवानन्दापरयोगपट्टः पञ्चचत्वारिंशतं समाः परिपाल्य
पीठं, अधिवृषाचलमनुविरोधिकृज्ज्येष्ठशुद्धदशमि प्राप ब्रह्मभावमिति
वेदितव्यम् ॥

पुण्यश्लोकः—११

आचार्यः—१२

श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रयोगी

श्रीचिद्घनेन्द्रनियतश्शरदस्त्रिषष्टिं
श्रीकामकोटिमभिमंड्य ततश्च कंचित् ।
सच्चिद्घनाख्यमनुशिष्य वृतोऽपि शिष्यैः
श्रीचन्द्रशेखरगुरुस्सवपुस्तिरोऽधात् ॥ २३ ॥

आनन्दमयमानन्दे आषाढयाषाढपूर्वके ।
नवम्यामनवम्यं स्वं पदमापत् परात्परम् ॥ २४ ॥

अयं श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती सार्वभौममहाव्रतपरायणः द्राविड-
वात्स्यायनवत्सभट्टसूनुर्हरिपूर्वनामा क्षीरनदीतीरवासी त्रिपष्टिमब्दा-
नध्युष्य गुरुपीठीमनुशेषशैलमनुगतोऽपि शिष्यैरन्तरधात् सवपुरेव
प्रत्यानन्दाषाढशुक्लनवम्यहमिति पुरावृत्तविदः ॥

पुण्यश्लोकः—१२

आचार्यः—१३

सच्चिद्घनेन्द्रः

सप्तत्रिंशदथो समास्समनुभूयाचार्यपीठीधुरां

श्रीविद्याघनमाध्रवर्णिनमधाच्छ्रीनायनाख्यं मठे ।

भ्राम्यन् बालवदन्तरे पुरवरस्याधृतवृत्तिः स्थिरः

श्रीसच्चिद्घनदेशिकस्समभजत्त्वान्तर्धिमन्वीश्वरम् ॥ २५ ॥

सुनुः श्रीधरपण्डितस्य गरुडस्रोतस्विनीतीरभूः

शेषाख्यो गुरुचन्द्रशेखरमुनेश्शिष्यश्च सच्चिद्घनः ।

वर्षान् सप्ततिमेकवर्जमनुभूयाध्यात्मधुद्वया सुखं

देहान्ते शिवलिंगमध्यमविशत् कायाधिरोहेशितुः ॥ २६ ॥

खरेऽखरप्रकृतिरघासहस्सहे परोरज्जाः परमपरे स पक्षके ।

अधादधिप्रतिपदनापदास्पदं परात्परं पदमशरीरमव्ययम् ॥ २७ ॥

अयं सच्चिद्घनेन्द्रः द्राविडश्रीधरपण्डितसुतः शेषार्यपूर्वनामा
सप्तत्रिंशतमब्दानधिपीठमध्युष्य चिरादवधूतवृत्तिरेव कायाधिरोहेशितुरा-
वृतावेव लीनः पश्यतामेव परिचराणामसदस्तिद्धिमधिरमार्गबहुलप्रति-

पदि(दमि)ति वृद्धाः । अयमाचार्यचन्द्रशेखरकाल एव द्वात्रिंशतमब्दानवन्
पीठीं पञ्च च परमाश्रितकाष्ठमौन एव द्वात्रिंशतं शरदामाट परितः
पृथिवीमवधूतवृत्तिरेवेति विशेषः ॥ पुण्यश्लोकः—१३

आचार्यः—१४

विद्याघनेन्द्रसरस्वती

निवेश्य गंगाधरगीष्पतिं पदे प्रविश्य कूटं तदगस्त्यचिह्नितम् ।
प्रमोटयन् मन्त्रत उग्रभैरवं निवेशनं स्व तत एव क्लृप्तवान् ॥

श्रीमद्वापनसोमयाजितनयः श्रीनायनाभिख्यया

ख्यातः पूर्वमुदारमन्त्रविभवस्संयम्य सच्चिद्घनात् ।

आस्थायाप्यधिकामकोटि स शिवा(45)नब्दानगेऽगाह्यं

धातौ शालि-मणीशिखीक्षण(239) सहै दर्शे च विद्याघनः ॥

असौ विद्याघनेन्द्रसरस्वती आंध्रवापन्नसोमयाजितनयः श्रीनाय-
नाभिधानो नारायण इति नामान्तरवान् पञ्चचत्वारिंशतमब्दान् परि-
पाल्य परमाचार्यपीठं (श्री)विद्योपासकतया दाक्षिणोग्रभैरवप्रमोटनाय
दक्षिणां प्रति प्रस्थितः प्रत्यगस्त्यकूटमेव शाल्यब्दे(239)तमे
धातुमार्गदर्शनिशीथे सिद्धिमापत् ॥ पुण्यश्लोकः—१४

आचार्यः—१५

गंगाधरगीष्पतिः

सुनुर्भद्रगिरेस्सुभद्र इति यः कञ्चयन्वयो द्वादशे

वर्षे संयममाश्रितोऽनुचरितादाचार्यविद्याघनात् ।

श्रीगंगाधरगीष्पतिस्स च चतुर्विंशे वयस्यात्मवित्

श्रीविद्याशिवयोर्निर्न्तरधृतेराप्नोत्पदं शाश्वतम् ॥ ३० ॥

सर्वधारिणि स सर्वधारकश्चित्तशक्तिरधिचैत्रमर्जुने ।

अर्जुनः स्वयशसाऽऽदिमे दिनेऽनादिधाम महसा जगाम ह ॥ ३१ ॥

अयं गंगाधरगीष्पतिरंध्रकश्चिभद्रगिरिजस्सुभद्रपूर्वनामा गुरोरन्वे-
षणाय मलयाचलं प्राप्य तत्र स्थविरविप्रवेष्टभृता कुम्भसंभवेन समुपदिष्ट-
श्रीविद्यः श्रीविद्याधनसिद्धिवातामुपलभ्य निवृत्य श्रीविद्यानिरत एव द्वादश
समा गुरुपीठमध्युष्य पुनः प्रत्यगस्त्यकूटमेव सर्वधारिचैत्रशुद्धप्रथमाया-
मगमत् ब्रह्मभूयमिति किंवदन्ती ॥

पुण्यश्लोकः—१५

आचार्यः—१६

श्रीमदुज्ज्वलमहायतिशंकरः

सूनुः शंकरकेशवस्य तपतीतीरोद्भवो नैष्ठिकः

श्रीमानच्युतकेशवः श्रितपदे वञ्चीध्वरे गीष्पतेः ।

आदेशात् कृतसंयमश्च विमतानामूलमुन्मूलय-

न्नाकाश्मीरमगान्महायतिरिति ख्यात्योज्ज्वलशंकरः ॥ ३२ ॥

अष्टत्रिंशदथातिवाह्य शरदः पीठे जगदेशिक-

स्यासीदिग्रसवाधिंवह्निषु (३४६८)कलेर्यात्स्वस्येऽच्छे वृषे ।

अष्टम्यामपहर्षशोकमजरं ब्रह्मैव यश्चाश्वतं

काश्मीरेषु कलापुरे यदधुनाऽप्याख्यायतेऽस्याख्यया ॥

अयं किल श्रीमदुज्ज्वलमहायतिशंकरापरपर्यायः महाराष्ट्रशंकर-
 केशवसूनुच्युतकेशवपूर्वनामा नियम्य गीष्पतेर्नियोगादाकाशमीर-
 माश्रितवञ्चीश्वरोपचरित एव चरन् अपनीय जरदृष्टिशकादिविमतानधि-
 काशमीरमवाप कलापुरे सिद्धिमिति संक्षेपः ॥ एष तृतीयश्शंकरः ॥

पुण्यश्लोकः—१६

आचार्यः—१७

सदाशिवबालगुरुः

विप्राच्छ्रीदेवमिश्रादजनि जनित एवाप्तविद्याप्रकाशः

संस्कारैः प्राक्तनैर्यः समगिरत गिरं सर्वमात्मेति सत्यम् ।

तन्नो मृष्यद्वि(रर्थाजिन)रर्हजिनयुगमिजनैः पातितस्सिंधुवेण्यां

तातः प्रेम्णैव सिंध्वाऽप्यविलयममुया पद्मपत्रे निवेश्य ॥३४॥

सूनुस्सोऽयं तपोमिस्तव मुदितधिया दीयतेऽद्येति वाचा

सार्धं दत्तो द्विजाय स्थिरनियमयुजे यस्तयैवोद्यमानः ।

पुष्टस्तेनाथ पुष्पाभिधपुरजनुषा भूरिवस्वाह्वयेन

तात्रा पितोपनीतस्समयमयमधादद्वयं निर्द्वयत्वे ॥ ३५ ॥

आचार्यमुज्ज्वलमहायतिशंकरार्य-

माराध्य संयममवाप्य तदाज्ञयैव ।

श्रीमान् सदाशिवगुरुर्व्यधिताब्धियात्रां

सान्दोलिकं सुविहिताश्रमवर्णधर्मः ॥ ३६ ॥

नित्यं ब्रह्मसहस्रपोषणपरस्सर्वत्र भाष्यं गुरोः

संचार्य द्विविवर्जितान् सनियमं वारांश्च पञ्चाशतः ।

अध्यास्याष्ट जगद्गुरोरधिमठं वर्षान् समाधिस्थलीं

जीवन्नेव सदाशिवस्समविशत् कृत्वा सुरेन्द्रं पदे ॥ ३७ ॥

भवे भवाकृतिस्सोऽच्छे ज्येष्ठे ज्येष्ठस्तपस्विनाम् ।

दशम्यामाप दशमीं सिद्धिं सिद्धस्सदाशिवः ॥ ३८ ॥

इमे किल गौडबालगुरुसदाशिवश्रीचरणाः कार्श्रारामाल्य-
श्रीदेवमिश्रादुत्पन्नाः जननक्षण एव जातनिर्मलाद्वैतधिषणास्तदसहमानै-
रभिजनैरधिसिंधु निपातितास्तया च सादरं पुष्पपुरनिवासिने भूरिवसु-
शर्मणे दत्ताः सिंधुदत्तपूर्वनामानः श्रीमदुज्ज्वलमहायतिकृपागृहीतसंयमाः
वारानासन्नपञ्चाशानाश्रावितसूत्रभाष्याः सान्दोलिकमनुदिनमाहितब्रह्म-
साहस्रसंतर्पणाः सेतुहिमाचलमध्यवर्तिनीं धरां भ्रमन्तः सानन्दमधिभव-
ज्येष्ठाच्छदशमीदिनमनुनासिकात्रयम्बकमाप्नुवन् सिद्धिमिति संग्रहः ॥

पुण्यलोकः—१७

आचार्यः—१८

सुरेन्द्रयोगितिलकः

दुर्दादिदिविं समभिभूय तथाऽस्य साह्या-

सक्तं च जीवमपवार्य सधैर्यमुत्तया ।

संपूजितस्सदसि राजसुरेन्द्रमुख्यै-

योगी सुरेन्द्रनियमी युयुजे पदे स्वे ॥ ३९ ॥

महाराष्ट्रस्सर्वेणपि च विनुतो माधुर इति

प्रपन्नस्संन्यासं रसवसुजलध्यागिषु(३४८६) कलेः ।

दशैवाध्युष्याब्दानधिमठमयं योगितिलकः

सुरेन्द्रः स्वं मार्गे प्रतिपदि सिते प्राप निलयम् ॥ ४० ॥

एष श्रीमधुरानाथसूनुर्माधुरपूर्वनामा योगितिलकापरपर्यायो
मायाचार्वाकस्य जीवस्यापि बाङ्मुद्रणपूर्वमुद्धतदुर्दीदिविदुर्मदहृद्राजसुरेन्द्र-
सभाजितस्तदर्पितराज्यशासनमपि कंचन कालमनुतिष्ठन्नूजयिनि प्रति-
तारणमार्गसितप्रथमं सिद्धिमसददिति बोध्यम् ॥ पुण्यश्लोकः-१८

आचार्यः-१९

मार्तण्डश्रीविद्याघनः

श्रीकण्ठोऽयमुमेशशंकरसुतः श्वित्री वयस्यष्टमे

निर्हेतुं गदमन्वहं कृतनमस्ताहस्रमर्कं भजन् ।

श्रीविद्याजपतश्च नीरुजतनुर्जातस्तथाष्टादशे

संन्यस्यन् स सुरेन्द्रदेशिकपदं प्रापत् प्रशान्तान्तरः ॥४१॥

मौनी तपस्स्ववशमृत्युरधिस्वपीठ-

मब्दांस्त्रयोदश विहृत्य च शंकरेन्द्रम् ।

निक्षिप्य दत्तशुखाचमलब्ध सिद्धिं

सद्वेविलम्बिनि तथाहि महानवम्याम् ॥ ४२ ॥

सूर्यदासान्यनामाऽयं श्रीमार्तण्डविद्याघनः श्वित्रमप्यर्कोपासनया
निरस्य समबलम्बितकाष्ठमौनमधिगोदावरीतटमार्छित्सिद्धिमधिहेविलम्बि-
भाद्रपदशुद्धनवमीदिनम् ॥ पुण्यश्लोकः-१९

आचार्यः—२०

अर्भकशंकरः

जातः खल्वाटवीराद्रणककुलमणेस्साधुविद्यावतीतो

मूको मूकार्भनामा भुवनगुरुपदाम्भोजरेणोर्महिम्ना ।

व्यक्तप्रौढोक्तिराप्तवोपनयनमखिलाम्नायजातं च तातात्

गृह्णन् संन्यासमासीत् परमधिजगदाचार्यपीठं स धीरः ॥४३॥

श्रीशंकरेन्द्रः श्रितमातृगुप्त-

माधाय वर्णाश्रमधर्मपालम् ।

सैकोनषष्टित्रिशते(३५९) शकेऽब्दे

सिद्धिं गतः श्रावणपूर्णिमायाम् ॥ ४४ ॥

एष वैद्यावतेयः मूकार्भनामा शंकरः श्रीविद्याघनघनकृपावलोकविधूतमूकभावः कविप्रवररामिल्लमेण्ठकमातृगुप्तराजश्रीहर्षापरपर्याय-विषमादित्यादिपरिचरितस्सुषमामिधानमहापथरचनधीरः प्राचीनशंकर-विजयादिमहाप्रबंधकर्ता समवलम्ब्यैकोनचत्वारिंशतमब्दानाचार्यकं अधि-गोदावरीतटमापदद्वयं पदमधिधातुश्रावणपूर्णिममित्यवगन्तव्यम् ॥ एष तुरीयशंकरः ॥

पुण्यश्लोकः—२०

आचार्यः—२१

सार्वभौमगुरुचन्द्रचूडेन्द्रः

अर्चाचन्दनपेपणाद्भगवतः श्रीशंकरेन्द्रार्चित-

स्यारूढः पदवीं कवेरनुसृतेर्हर्षस्य भूत्वा नृपः ।

काश्मीरेषु विरज्य विक्रममृतौ गृह्णन् गुरोः प्राक्तनात्

संन्यासं स हि कोंकणाच्युतसुतः श्रीचन्द्रचूडोऽभवत् ॥४५॥

अब्दान् देवनदीतटे दश नयन्नाचार्यभूतो भुवो
 धन्वन्तर्यवतारमार्थमधुरं निक्षिप्य पीठे निजे ।
 दत्त्वाऽस्मै परिपूर्णबोधविरुदं भेजे व्यये चाव्ययं
 धाम स्वं जननाष्टमीनिशि हरेः श्रीचन्द्रचूडाश्रमी ॥ ४६ ॥

सार्वभौमगुरुरिति प्रसिद्ध एष श्रीचन्द्रचूडेन्द्रसरस्वती स्वकविता-
 वशीकृतविक्रमप्रत्तकाश्मीरमण्डलाधिपत्यः कलितकतिपयकालराज्यरक्षः
 विरज्य विक्रमस्योपकर्तुर्मृतौ नियम्यार्भकशंकरेन्द्रान्नियतनिवासो वाराण-
 स्यामवाप सिद्धिमनुव्ययश्रावणकृष्णाष्टमि, दशैवाध्युष्य पीठमब्दानति-
 प्रसिद्धः कोंकण इति बोध्यम् ॥

पुण्यश्लोकः—२१

आचार्यः—२२

परिपूर्णबोधेन्द्रः

पुत्रो रमेशमखिनो मधुरोऽगदंकृत
 ग्रावामिलापक इति प्रथितश्च मन्त्रे ।
 श्रीशारदामठगुरुः परिपूर्णबोधो
 रौद्रधूर्जशुक्लनवमीमनु सिद्धिमापत् ॥ ४७ ॥

अयं हि रत्नगिरिरमानाथतनयो मधुरपूर्वनामा महाभिषगश्मामि-
 लापक इति प्रथितमन्त्रविभवश्च प्रतिरौद्रिकार्तिकशुक्लनवमि प्राप सिद्धिं
 परिपूर्णबोधः प्रतिजगन्नाथम् ॥ अस्याधीश्यकालः—३४ वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—२२

आचार्यः—२३

सच्चित्सुखेन्द्रः

श्रीचिक्काकुलसोमनार्यतनयः सोऽयं गिरीशः पुरा

संन्यस्तः परिपूर्णबोधगुरुणा सच्चित्सुखः पण्मुखम् ।

ध्यायन् कालविदं सुदूरमुदधौ प्रोष्यार्यभट्टाभिधं

प्रत्यावृत्तमधादथास्तिकमनुष्ठाप्योदितं निष्क्रयम् ॥ ४८ ॥

चित्सुखं विनिवेश्य स्वे पदे सच्चित्सुखः सिते ।

खरे खरांशौ वृषगे सप्तम्यां सिद्धिमाप सः ॥ ४९ ॥

एष सच्चित्सुखेन्द्रस्तावदान्ध्रसोमनार्यतनयो गिरीशपूर्वनामा
सुब्रह्मण्यसेवापरः प्रत्यावृत्तमार्यभट्टमनुष्ठापितपोतयात्राप्रायश्चित्तमाधाय
तमप्यास्तिकं अस्य करप्रदानेन परमेकत्रिंशतमब्दानमिमण्ड्य गुरुपीठीमवाप
सिद्धिमधिवरवृषसितसप्तमि प्रतिजगन्नाथमेवेति स्पष्टम् ॥

पुण्यलोकः—२३

आचार्यः—२४

चित्सुखेन्द्रः

सच्चित्सुखाच्छिव इति प्रथितोऽयमादा-

वादाय शासनमवर्तत कोंकणेषु ।

आचार्य इत्यभिधया परमार्यरक्षा-

माधान्तु कचिदगात् पदतः पदं सः ॥ ५० ॥

अपराभवोऽपि च पराभवे सितोऽ-

प्यनभस्यपीह स नभस्यथासिते ।

प्रशमी जगाम दशमीं च सन्नसौ

नवमीदिनेऽभिनवमीश्वराद्वयम् ॥ ५१ ॥

एष चित्सुखेन्द्रसरस्वती कोंकणशिवशर्मा नियम्य सच्चित्सुखेन्द्रा-
र्यादधिकोंकणमेवावसन् प्रतिरत्नगिरि प्राप सिद्धिमनुपराभवश्रावणबहुल-
नवमीति सुविशदम् ॥ अस्याधीश्यकालः—१५ वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—२४

आचार्यः—२५

सिद्धगुरुसच्चिदानन्दघनः

श्रीगुणकृष्णतनयशिवसाम्बनामा

यस्त्रिःप्रदक्षिणितपुण्यमहिर्महात्मा ।

श्रीचित्सुखेन्द्रयमिनः श्रितशिष्यभावः

श्रीशारदामठविभुस्समभूत्स शान्तः ॥ ५२ ॥

यदीयवृत्तं निवन्धन्ध मन्थो निवन्धने सिद्धजयामिधाने ।

स विंशतिं सैकसमाः स्वपीठे निपद्य नित्यत्वमवाप सद्यः ॥ ५३ ॥

अधिसप्ततिके चतुश्शिरस्के स चिदानन्दघनस्स सन् शकाब्दे ।

प्रभवे प्रभवन् शुचिश्च शुच्योः प्रथमायां पृथुलिङ्गतामवाप्त ॥ ५४ ॥

एष द्राविडश्रीगुणकृष्णसूनुश्शिवसाम्बपूर्वनामा त्रिभ्रान्तभूमिः

श्रीचित्सुखेन्द्रानियम्य सच्चिदानन्दघनेन्द्रनामा प्रतिपाल्य पीठमेकविंशत-
मब्दानवाप सिद्धिमधिप्रभवाषाढशुद्धप्रथममनुगोर्कणमादृतसिद्धेशसिद्ध-
गुर्वादिनामा । अमुष्यैव सिद्धगुरोराचचार समुपश्लोकनमनुसिद्धविजय-
काव्यमतिविस्तरेण कविर्मन्थभट्ट इति च सुविशदम् ॥

पुण्यश्लोकः—२५

आचार्यः—२६

प्रज्ञाघनेन्द्रसरस्वती

प्रभाकरस्यात्मभवः पिनाकिनीतटीभवश्शोणगिरिर्जगद्गुरुः ।

स्वभानुवैशाखसिताष्टमीनिशि प्रज्ञाघनः प्राप परं पदं मुदा ॥ ५५ ॥

अस्याधीश्यकालः—१६ वर्षाः

पुण्यश्लोकः—२६

आचार्यः—२७

चिद्विलासेन्द्रः

अथ हस्तैश्वर्यमधुसूदनात्मजो हरिकेशवश्च चितिसौख्यमेदुरः ।

अगमत् पदं स्वमखिलस्थिरागुरुश्शरदस्स दुर्मुखिन आदिमे दिने ॥

इमौ द्वावपि निर्दोषसंयमधरौ साधुप्रज्ञाघनचिद्विलासेन्द्रौ
काञ्चयामेव सिद्धिमापतुरिति बोध्यम् ॥ अस्य आधीश्यकालः—१३
वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—२७

आचार्यः—२८

भद्राचलमहादेवः

भद्राचलाभिजनभानुसुतस्स शेष-

नार्योऽभिमण्ड्य पदमादिमदेशिकस्य ।

रौद्रिण्यनूर्जदशमि प्रशमीन्द्रगम्यं

प्रापत्पदं प्रणिहितेः परमामृताख्यम् ॥ ५७ ॥

एष मैथिलभद्राचलीयभानुमिश्रसूनुः शेषमिश्रपूर्वनामा आन्ध्र-
देशवासात् शेषनार्य इति ख्यातः काञ्चयामेव सिद्धिमापदिति ज्ञेयम् ॥
अस्याऽऽधीश्यकालः—२४ वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—२८

आचार्यः—२९

पूर्णबोधेन्द्रः

श्रीपतेस्तनयः कृष्णः पूर्णबोधो दिने हरेः ।

ब्रह्मभूतो नभस्यच्छे संयमीश्वर ईश्वरे ॥ ५८ ॥

अयमपि श्रीकाञ्चयामेव सिद्धिमापदीश्वरश्रावणशुद्धैकादश्यामिति
बोध्यम् ॥ आधीश्यकालोऽस्य १७ वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—२९

आचार्यः—३०

श्रोबालबोधेन्द्रः

कालहस्तिमुतवालयामिधो बोधसद्गुरुरबोधवर्जितः ।

आप शाश्वतपदं विशुद्धमानन्दमाधवचतुर्थ्यहर्मुखे ॥ ५९ ॥

अस्य आधीश्यकालः—३७ वर्षाः ॥ काञ्चयामेव सिद्धिं गतः ॥

पुण्यश्लोकः—३०

आचार्यः—३१

शीलनिधिब्रह्मानन्दधनः

आनन्तिज्येष्ठरुद्रो द्रविडिषु गरुडहादिनीसीम्नि जातो

बोधेन्द्राचार्यशिष्यो भुवनगुरुधुरां पालयञ्छीलयुक्तः ।

कृत्स्नक्षमामण्डलीजिन्नृपवरललितादित्यनुत्याचिताङ्घ्रिः

श्रीब्रह्मानन्दसान्द्रः प्रभवशुचिशुचिद्वादशीयाह्निलिल्ये ॥

एष षड्दर्शिनीवल्लभः ख्यातश्रीभवभूतिकाश्मीरसार्वभौमललिता-
दित्यादिसेवितः काञ्चयामेव वर्षास्त्रयोदश स्थित्वा सिद्धिं गतः ॥

पुण्यश्लोकः—३१

आचार्यः—३२

चिदानन्दघनेन्द्रसरस्वती

अण्णुशंकरनन्दनः पटुपद्मनाभसमाह्वयः

लम्बिकापथतत्परोऽप्यवलम्ब्य सद्गुरुशासनम् ।

कामकोटिपदे स्थितः श्रितकामकोटिफलप्रदे

नित्यदत्तसहस्रभक्तमभूदिदं पदभागसौ ॥ ६१ ॥

सकरुणमपबन्धुं कन्नडेशीकुमारं

पुनरपि निजराज्ये स्थापयंस्तद्विजेत्रा ।

अतिलघुतनुवृत्तिर्जीर्णपर्णात्स योगी

पदमनु चतुरोऽब्दानेव देवोऽध्यवात्सीत् ॥ ६२ ॥

प्रजोत्पत्तौ मार्गशीर्षे सितषष्ठ्यामगादसौ ।

पदं स्वं परमं सर्वशोकमोहविवर्जितम् ॥ ६३ ॥

एष चिदानन्दघनेन्द्रो लम्बिकायोगादश्वन् जीर्णपर्णान्येव
कर्णाटराट्टैयराष्ट्रप्रतिष्ठापकः ललितादित्यादिसेवितश्चतुरोऽब्दानेव स्थित्वा
गुरुपीठे सिद्धिमाप काञ्चयामेव ॥

पुण्यश्लोकः—३२

आचार्यः—३३

श्रीसच्चिदानन्दभाषापरमेष्ठिनः

नानाभाषामिलापी प्रशमकुलधनः प्रौढरामणसूनु-

स्त्रैलिंगस्तिम्मनाख्यो भुवनगुरुरभूच्चन्द्रभागाप्रतीरात् ।

काश्चयामेवाधिपीठं मठमपि विपुलं जीर्णमुद्धृत्य नित्यं
कामाक्ष्यचैकनिष्ठस्सुखमवसदसौ सच्चिदानन्दसान्द्रः॥६४॥

खरे प्रौष्ठपदे षष्ठ्यामखरोऽधिमहालयम् ।

स सच्चिदानन्दधनो महान् लयमगाद्गुरुः ॥ ६५ ॥

भाषापरमेष्ठीत्यप्यस्य संज्ञान्तरम् । अस्य आधीक्ष्यकालः—२०

वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—३३

आचार्यः—३४

आचार्यचन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती

सूनुर्वेगवतीतटोद्भवमहादेवाह्वयस्य श्रुतः

शम्भुर्नाम दवाग्निदग्धपृथुकत्राणावगाढानलः ।

आचार्यस्य निदेशतः क्षितितलं सर्वं चरन् यश्चतु-

वर्णान् स्वस्वपथाद्व्यधादगलितानाचार्यपीठस्थितः ॥

श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रोऽप्यध्युष्याष्टादश स्वमठमब्दान् ।

सौम्यस्सौम्येऽन्तरधात्सहेऽतिसहनस्सुदर्शनो दर्शे ॥ ६७ ॥

अयं च भ्रान्तभुवनः । शिशुं कंचिदवितवानसौ दवानलादिति
प्रसिद्धिः । सिद्धिं गतश्चायं काञ्चीपरिसर एव ॥ अस्याधीश्यकालः—
१८ वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—३४

आचार्यः—३५

बहुरूपचित्सुखेन्द्रः

वेदाचलान्तिकभवो विमलाक्षनाम्नः

सूनुस्सुशीलकमलाक्ष इति प्रसिद्धः ।

संयम्य चित्सुखतनुः श्रितकामकोटी-

पीठाधिपत्यविभवोऽप्यवसत्स सद्ये ॥ ६८ ॥

चित्सुखानन्दयोगीन्द्रं निवेश्य निजविष्टरे ।

सर्वात्मना तिरोऽधात्स धात्वाषाढाच्छपष्ट्यहे ॥ ६९ ॥

बहुरूपचित्सुखेन्द्रनामायमधिष्ठितसद्यगुहागृहः कामरूपस्तत
इतस्संचरन् अन्ते तत्रैव सिद्धिमसदत् । अस्य चाधीश्यकालः—२७
वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः—३५

आचार्यः—३६

चित्सुखानन्देन्द्रसरस्वती

ख्यातस्सुरेश इति सोमगिरेस्तनूजः

क्षीरापगातटभवोऽभवदाश्रमीन्द्रः ।

श्रीचित्सुखेन्द्रचरणानुचरः प्रचार-

दूरोऽध्युवास मठमेव गुरोर्नियोगात् ॥ ७० ॥

श्रीचित्सुखानन्दगुरुस्सच्चित्सुखमयं पदम् ।

आललम्बे हेविलम्बिन्याश्चिने सितपर्वणि ॥ ७१ ॥

चिदानन्दापरनामाऽयं काञ्चयामेव सिद्धिं गतः । आधीश्य-

कालश्चास्य-२१ वर्षाः ॥

पुण्यश्लोकः-३६

आचार्यः-३७

विद्याघनदेशिकः

बालचन्द्रसुतस्मर्यनारायणसमाह्वयः ।

श्रीचिदानन्दशिष्योऽभूच्छ्रीविद्याघनदेशिकः ॥ ७२ ॥

प्रपन्नः श्रीविद्यां कथमपि स विद्याघनगुरु-

स्तुरुष्काक्रान्तेऽपि व्यधित धुरमाचार्यसहजाम् ।

इह त्रिंशद्वर्षान् प्रभवशरदः पुण्यबहुल-

द्वितीयायां प्रापत् परमुपरमं प्रौढनियमी ॥ ७३ ॥

एष विद्याघनगुरुगुरुपीठावासयोग्यशिष्यमन्विष्यन्नेव चिदम्बरं
गतः धीरशंकरेन्द्रे धुरमर्पयित्वा तत्रैव सिद्धिं गतः । अस्याधीश्यकालः-
वर्षाः त्रिंशदेव ३० ॥

पुण्यश्लोकः-३७

आचार्यः-३८

धीरशंकरेन्द्रः

जज्ञे विश्वजितश्चिदम्बरभुवः श्रीमान् विशिष्टोदरात्

नाथस्यासुविनिर्गमात् परमसावध्यर्धवर्षद्वये ।

वैशाखे विभवे सिते च दशमीमध्ये विवस्वानिव
 स्वावासायितकुंजपुंजिततमस्काण्डार्भटीखण्डनः ॥७४॥
 वैधव्यं विबुधालये निवसति वृत्तिं च भृत्याश्रयां
 बन्धूनां च विमाननामनितरासंगां दशां चात्मनः ।
 कौलीनात् कुलदूषणादपि भयादालोच्य गत्यन्तरा-
 भावादध्यटवि स्तृते नवदले क्षिप्तो जनन्यैव यः ॥७५॥
 यं व्याघ्रपादमहिला विरुवन्तमारा-
 दादाय गेहमुपनीय निवेद्य पत्ये ।
 स्तन्यादिना समपुष्यययोपनीय
 माध्यंदिनिश्च यमबुबुधदात्मविद्याः ॥
 विद्याकर्म समाप्य सर्ववचसां सारार्थवित्संयमं
 साक्षादाप्य जगद्गुरोरथ पुरः स्वेच्छोदिताच्छंकरात् ।
 तत्पार्श्वस्थितपद्मभूकरयुगप्राप्तां दधत्पादुकां
 वीरां व्योमगतौ स संयमधनस्तिल्वाटवीमावसत् ॥
 वेदान्तदेशिकचिदम्बरनाथवेधो-
 वाक्यैर्जगद्गुरुरधिष्ठितकामपीठः ।
 अष्टासु दिक्ष्वपि निरस्तसमस्तविद्र-
 द्वादावलेपविभवो व्यचरद्वरित्रीम् ॥ ७८ ॥
 काश्मीरिकान् लघु विजित्य गिरोद्भटादीन्
 सर्वज्ञपीठमधिरुह्य च शारदाग्रे ।

आत्रेयकन्दरमनुव्रजितोऽपि शिष्यै-

रन्तर्हितस्सतनुरेव स शङ्करेन्द्रः ॥ ७९ ॥

द्वापञ्चाशतमित्थमद्वयनयं वर्षान् प्रवृष्य क्षितौ

पुण्यायां परतोऽपि तस्य सुपथश्चिरव्यासयेव द्रुते ।

सिद्धार्थिन्ययनेऽप्युदञ्चिनि शुचौ दर्शेऽहि काले कले-

र्विद्याशेवधिपावके(३९१४) गुरुरभूत्सच्चिद्विलासो मुनिः ॥

एष धीरशंकरेन्द्रः स्वतपस्साक्षात्कृतश्रीशंकरभगवत्पादश्रीविद्या-
घनदेशिकाभ्यामनुशिष्टः श्रितकामपीठः परितः पृथिवीं संचरन् प्रति-
ष्ठिताद्वैतनयः काश्मीरेष्वधिरुह्य सर्वज्ञपीठीमनुसृतोऽपि शिष्यैरधिदत्तालेय-
गुह्यमन्तर्हितः परमाचार्यतां पाश्चात्यप्राच्यादिष्वपि यातः प्रदक्षिणित-
सकलभूमण्डलः व्योमगमनेनैव पुनः प्राप कैलासमिति शंकरेन्द्रविलासा-
दिषु स्पष्टम् । अन्तर्हितिश्चास्य सिद्धार्थ्याषाढदर्शदिवसे । पीठाधि-
वासकालश्चास्य शरदो द्वापञ्चाशत् ॥ एष तुरीयातीतशंकरः ॥
अमुमेव कतिपये श्रीशंकरभगवत्पादमाकलय्य संकलयन्ति चरिता-
न्यन्योन्यमविदितमिति सर्वं शिवम् ॥

पुण्यश्लोकः—३८

आचार्यः—३९

सच्चिद्विलासेन्द्रसरस्वती

कान्यकुब्जकमलेश्वरात्मजः श्रीपतिः श्रितयमश्च शंकरात् ।

अध्युवास गुरुपीठमश्रमं बालवर्षधृतिशील आश्रमी ॥ ८१ ॥

आनन्दवर्धनमुखैरभिरूपवर्यै-

राराधितांग्रिरधिपद्मपुरं चिराय ।

अध्युष्य काञ्चिमुपगम्य च नन्दनाब्दे

सिद्धिं गतो निशि नृसिंहजयन्तिकायाः ॥ ८२ ॥

एष सच्चिद्विलासमिक्षुः श्रीमदानन्दवर्धनमुक्ताकणशिवखामिराजा-
नकरत्नाकरादिमहाकविजनपरिचरितचरणस्समाख्यस्त्रिंशतमध्युष्य पीठी-
मवाप काञ्चयुपशल्यक एव सिद्धिमनुनन्दनवैशाखपूर्णिममिति बोध्यम् ॥

पुण्यश्लोकः—३९.

आचार्यः—४०

महादेवेन्द्रसरस्वती

कर्णाटकन्नयसुतश्शिवरामभट्टः

सच्चिद्विलासयतिना मुहितः स्वपीठे ।

अध्यास्य तं रविसमो भवराधशुद्ध-

षष्ठीप्रदोषविरतौ विरतः स्वधाम्नि ॥ ८३ ॥

अयमुज्ज्वलमहादेवेन्द्रः द्विचत्वारिंशतमब्दानध्युष्य श्रीकाञ्चया-
मेव भववैशाखशुद्धषष्ठ्यामवाप ब्रह्मभूयमिति स्पष्टम् ॥

पुण्यश्लोकः—४०.

आचार्यः—४१

गंगाधरेन्द्रसरस्वती

अप्पन्नाख्य उमेशभट्टतनयो भीमातटीसंभवः

श्रीविद्यानिरतः श्रितो गुरुपदं श्रीकामकोटीमठे ।

पञ्चत्रिंशत्तमध्यावास शरदः श्रीशारदापीठिकां
सौम्यस्सौम्यनभस्सुदि प्रतिपदि प्रेयाय गंगाधरः ॥ ८४ ॥

पुण्यश्लोकः—४१.

आचार्यः—४२

ब्रह्मानन्दघनेन्द्रसरस्वती
सुब्रह्मण्यभवो नियम्य नरसंभट्टोऽथ गंगाधरात्
ब्रह्मानन्दघनाभिधोऽधित धुरां ब्रूनास्समास्त्रिंशत्तम् ।
लिल्येऽधीश्वरमीश्वरोर्जवहुलाष्टम्यामसौ सङ्गवे
घुष्यन्नेव हि सुब्रह्मण्यविषयानन्तैवसद्भ्यः पटुः ॥

पुण्यश्लोकः—४२.

आचार्यः—४३

आनन्दघनेन्द्रसरस्वती
श्रीतुङ्गभद्रातटभूस्सुदेवभट्टात्मजशङ्करपण्डिताख्यः ।
अभूदथानन्दघनश्चलाब्दैः (३६) प्रमादिचैत्राच्छनवम्यहेऽगात् ॥
पुण्यश्लोकः—४३.

आचार्यः—४४

पूर्णबोधेन्द्रसरस्वती
कर्णाटो हरिपण्डितश्शिवसुतः श्रीपूर्णबोधाख्यया
विभ्राणोऽनुपदं जगद्गुरुपदं वर्षाश्च पट्विंशतिम् ।
धाम्नि स्वे परमे जगाम विलयं वर्षे प्रमाध्याह्नये
कृष्णप्रौष्ठपदत्रयोदशतिथौ ब्राह्मे क्षणे ब्रह्मवित् ॥ ८७ ॥
पुण्यश्लोकः—४४.

आचार्यः—४५

परमशिवेन्द्रसरस्वती

श्रीकण्ठश्शिवसाम्बपण्डितसुतः सैकां समा विंशतिं
विभ्रत् स्वस्य पदे निवेश्य सुकविं सूर्यात्मजं सोमकम् ।
शार्वर्याश्विनसप्तमीनिशि गतस्सिद्धिं स पक्षे सिते
संन्यासात् प्रभृति क्षितिभ्रविवरस्थायी परादिश्शिवः ॥ ८८ ॥

अयं परमशिवेन्द्रः सह्यगिरिगुहायामजगरवृत्त्यैव स्थितः समा-
श्रितो बोधेन्द्रनाम्ना शिष्येणैव समनुष्ठापिताचार्यक आप सिद्धिमधिसह-
मेवेति ज्ञेयम् ॥ पुण्यश्लोकः—४५.

आचार्यः—४६

श्रीसान्द्रानन्दबोधेन्द्राः

बोधेन्द्राख्यस्स सोमो गुरुपरमशिवेन्द्रार्यवाचाऽधिपीठं
तिष्ठन् प्राप्यान्यदेशान् पथि पथि विनतान् प्रापयन्नद्वयास्थाम् ।
श्रीधाराभोजदत्तप्रचुरमणिमयान्दोलिकाङ्गलस्रयात्रः
काश्मीरामात्यपुण्यन्कटकसमवनोऽधान्मठं स्लेच्छदूरम् ॥ ८९ ॥
शरदस्त्रिशतं सप्ताप्यध्युष्या (प्य स गुरोः परम्) न्वरुणाचलम् ।
जगाम धाम परममीश्वरापाठपर्वणि ॥ ९० ॥

एष सान्द्रानन्दापरनामा श्रीबोधेन्द्रः महाकवित्वादेव
मान्यतमो धाराभोजकलशेश्वरादीनामवनीपालानामासीदखिलभुवनभ्रमणपर
इति विशेषः ॥ पुण्यश्लोकः—४६.

आचार्यः-४७

चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती

श्रीकण्ठः शुक्रदेवशर्मतनयः कुण्डीनदीकूलभू-
वर्गमी वाङ्मयतत्त्वसंग्रहपटुर्दृष्टो बटुर्द्राविडः ।

बोधेन्द्रार्यकृपागृहीतनियमः श्रीचन्द्रचूडाख्यया
तिष्ठन् काश्चिमठे बभार स धुरामाचार्यकीं भूतले ॥ ९१ ॥

मंस्रश्रीजयदेवकृष्णसुहलप्रष्टैर्महिष्ठैर्वृतो
विद्वद्भिः परितः क्षितिं विरचयन् यात्रां विजैत्रां व्रती ।

विद्यालोलकुमारपालनृपतेस्संसत्समुत्तंसितं
हेमाचार्यमपि व्यपाकृत गिरा वागष्टकव्याकृतम् ॥ ९२ ॥

ध्यायंस्तारकमार्तिहारकमसौ श्रीचन्द्रचूडाश्रमी
ज्वालाभावविकारदग्जलधिभिः (४२६७) काले कलौ कालिते ।

आस्थायासनमष्टषष्टिशरदः श्रीपार्थिवे पार्थिवं
चैत्रे चित्तमपर्व पर्वणि जहदेहं विदेहोऽभवत् ॥ ९३ ॥

एष श्रीजयदेवकृष्णमिश्रसुहलाद्यनुगतः श्रीजयसिंहकुमारपाल-
भूपाभ्यामासेवितपार्श्वः सुगतहेमाचार्यगर्वसर्वस्वनिर्वाणश्च सुप्रसिद्धः
प्रत्यरुणाचलनेव प्राप परमं पदमिति सार्वजनीनम् ॥ पुण्यश्लोकः-४७.

आचार्यः-४८

अद्वैतानन्दबोधेन्द्राः

प्रेमेशस्य पिनाकिनीतटभुवस्सुनुस्स सीतापतिः
स्नात्वा सप्तदशायुराश्रममधात् श्रीचन्द्रचूडान्मुनेः ।

खण्डंखण्डमखण्ड खण्डनकृदाद्यौद्विष्यमुच्चण्डवा-
गाचार्यस्त्रिरहिण्डताऽऽजलनिधिं विष्वक्स विश्वंभराम् ॥ ९४ ॥

वाग्वर्षैर्विशदय्य विश्वमभितोऽद्वैतं विदां सम्मतं
सिद्धार्थिन्यपि हायने शुचिदशम्यहि श्रितश्चित्सभाम् ।

अर्चन्नेव च मुक्तिलिंगमदधादन्तः समन्ताच्छ्रिते-
ष्वासीदत्स्वपि चिद्विलासनियमी चिद्वयोन्नि साक्षादसौ ॥ ९५ ॥

एष चिद्विलासापरनामा श्रीमदद्वैतानन्दबोधेन्द्रः श्रीहर्षाभिनव-
गुप्तपादादिवादिमदावलवीरसिंहः ब्रह्मविद्याभरणविवरणाद्यनेकप्रबन्धकर्ता
सुप्रसिद्ध एव ॥ अस्याधीत्यकालः—३४ वर्षाः ॥ पुण्यश्लोकः—४८-

आचार्यः—४९

छायावनमहादेवेन्द्रसरस्वती

छायावनाच्युतसुतो गुरुमूर्तिनामा
स्थित्वा जगद्गुरुपदे छवि (४७)वर्षकालम् ।

प्राप्तोऽपराभवपदं स पराभवोर्ज-
कालाष्टमीनिशि पदं परमात्मसंज्ञम् ॥ ९६ ॥

पुण्यश्लोकः—४९-

आचार्यः—५०

जाल्लवीचन्द्रचूडेन्द्रसरस्वती

अरुणगिरितनूभूरार्यगंगेशनामा
गुरुवरपदमञ्चन् किञ्च पञ्चाशदब्दान् ।

अभजदथ स सिद्धिं दुर्मुखिज्येष्ठपट्टी-

निशि निशितशिवार्चानिष्ठितश्चन्द्रचूडः ॥ ९७ ॥

इमौ श्रीमहादेव-जाह्नवीतीर्थावनुष्ठितकोटिहोभावधिगरुडनदीतीर-
मापनुस्सिद्धिमिति विशेषः ॥ पुण्यश्लोकः-५०.

आचार्यः-५१

श्रीविद्यातीर्थेन्द्रसरस्वती

विल्वारण्यजशार्ङ्गपाणितनयस्सर्वज्ञविष्णुः श्रयन्

संन्यासं गुरुचन्द्रशेखरमुनेरास्थाय पीठीं गुरोः ।

योगेशस्य च चक्रराजवसतेर्देव्याश्च सक्तोऽर्चने

श्रीमन्माधवबुक्कभारतियतिप्रष्टैर्महिष्ठैर्वृतः ॥ ९८ ॥

काञ्च्यामेव स सप्ततिं तिसहितां वर्षान्विभूष्यासनं

शिष्यानष्ट दिशागजायितयतीनादिश्य पीठावने ।

यावत्पञ्चदशाब्दपूर्तिं हिमवच्छृङ्गाश्रयश्शंकरा-

नन्दैकानुचरश्चचार परमं धीरस्तपो दुश्चरम् ॥ ९९ ॥

तपस्यन्नेवासौ तरुणतरणेर्धाम्नि परमे

निलीनोऽन्तर्हित्या निमिषति च पार्श्वे परिचरे ।

श्रितो रक्ताक्ष्यब्दे प्रतिपदि तपस्येष बहुले

श्वसन् शिष्योऽप्यार्त्या न्यवृतदसदत् स्वं च स मठम् ॥ १०० ॥

अत्रान्तरेऽष्टापि यथानियोगं आचार्यपीठीमविरोधमावुः ।

तं शंकरानन्दमुदीक्ष्य हृष्टा देष्टुर्मठं तं निरवीविशन्त ॥ १०१ ॥

एष श्रीविद्यारण्यसच्चिदानन्दादिसेवितचरणः शंकरानन्दगुरुः
विद्यानाथविद्येशविद्याशंकराद्यनेकनामा विद्यातीर्थ इति सुप्रसिद्धः ॥

पुण्यश्लोकः—५१

आचार्यः—५२

शंकरानन्देन्द्रसरस्वती

आदिश्याष्ट यमीश्वरान् समवितुं कर्णाटदेशेऽद्वयं

रोद्धुं सायणमाधवोक्तविधया वृद्धिं च मध्वाध्वनाम् ।

विद्यातीर्थगुरोरसोढविरहोऽप्यावृत्य शीताचलात्

तस्योक्तेर्धिभरां वभूव स धुरां श्रीकामकोटीमठे ॥ १०२ ॥

श्रीमध्यार्जनबालचन्द्रमखिराट्सु नुर्महेशाह्वयः

विद्यातीर्थपदान्नियम्य समयेष्वद्वैतमुद्योतयन् ।

अध्यास्त प्रतिकामकोटि शरदो द्वात्रिंशतं देहिनां

द्वैतध्वान्तनिवारणो नवमठीनाथो नवशंकरः ॥ १०३ ॥

स दुर्मुखिनि सन्मुखो मधुरवाङ्मधौ मौनिराट्-

पदी प्रतिपदि प्रगे प्रसितधीस्सिते पक्षके ।

समस्तभुवनार्चितस्सकृदुमेशयन्त्रच्युतं

जहौ तनुमनुत्तमामविशदाशु नैजं महः ॥ १०४ ॥

एष नवमठीनाथापरपर्यायः श्रीमदभिनवशंकराख्यशंकरानन्दः
शृंगगिर्यादिमठनवकप्रतिष्ठापयिता मध्वकदध्वविध्वंसनपटुर्वैष्णवावलेप-
विलोपनाय विषमनयनीकृतवरदराजः श्रीबुक्कभूपाललालितचरणतलश्च

सर्वतस्सुविख्यातः काञ्चीपरिसरभुवि प्रापदात्मसिद्धिम् । अयमेव श्रीविद्या-
शंकरमुद्राप्रवर्तकश्चेति ध्येयम् ॥ पुण्यश्लोकः—५२.

आचार्यः—५३

पूर्णानन्दसदाशिवेन्द्रः

नागारण्यगनागनाथतनुजः प्राप्ताश्रमशंकरा-

नन्दादेप सदाशिवेन्द्रनियमी नेपालभूपाश्रितः ।

पूर्णानन्दपदेन यो भुवि पुनन् सर्वाश्च सानुग्रहं

श्रीकाञ्च्यामधिकामपीठमवसत्सैकामशीतिं समाः ॥ १०५ ॥

पिङ्गले मङ्गलालोकः ज्येष्ठे ज्येष्ठशुचिशुचौ ।

दशम्यां दशमीमार्छद्दशां धाम्न्यपुनर्भवे ॥ १०६ ॥

अयमानेपालकलितयात्रः काञ्च्यामेवान्ते सिद्धिं गतः ॥

पुण्यश्लोकः—५३.

आचार्यः—५४

व्यासाचलमहादेवेन्द्रः

काञ्चीकामेश्वरार्यात् समजनि कमलाम्बोदरात् कुप्पनाख्यो

यः पूर्णानन्दयोगिप्रवरपदरतेः प्राप पीठीममुष्य ।

भाष्यं त्रिस्सप्तकृत्वश्चटुलमचकलद्यो नवाब्द्यां ग्रहण्य-

न्नक्षर्यापाढकृष्णप्रतिपदि स महादेवनामाऽऽप सिद्धिम् ॥

अयमेव अनवरताध्युषितव्यासाचलतया व्यासाचल इत्यपि
प्रसिद्धः व्यासाचलीयादिप्रबन्धकृत् प्राप सिद्धिमधिव्यासाचलम् ॥

पुण्यश्लोकः—५४.

आचार्यः—५५

अरुणगिरिचन्द्रचूडेन्द्रः

मधुरितमणिमुक्तामुग्धतीराश्मशाला-

पुरतिलकपुरारिश्रीमतीपुण्यपुञ्जम् ।

अरुणगिरिभार्षीद्वयाचार्यमुद्रां

चतुरुदधिपटायां चन्द्रचूडेन्द्रनामा ॥ १०८ ॥

इत्थं मामनुशिष्य शिष्यकणिशं तांस्तान्समस्तांस्ततः

सन्दर्श्य क्षणतस्स सिद्धिमसद(द्यः षोडशाब्दं)(द्वर्षान् पडेव)स्थितः ॥

काञ्च्यां(मीनरवौ स्वभानु)(आङ्गिरसे सहस्र)धवलैकादश्यहे प्रत्युप-

स्थापत् सिद्धिमनापदि प्रतिपदं सच्चित्सुखे ज्योतिषि ॥ १०९ ॥

अयं च काञ्च्यामेव सिद्धिं गतः ॥ पुण्यश्लोकः—५५.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीजगद्गुरुश्रीकाञ्ची-

कामकोटिपीठाधीश्वरश्रीचन्द्रचूडेन्द्रपूज्यपादशिष्य-

षट्पञ्चाशत्पीठेश्वरश्रीसर्वज्ञसदाशिवबोधेन्द्र-

श्रीचरणविनिर्मिता पुण्यश्लोकमंजरी

लघुवृत्तिसहिता

समाप्ता ॥

॥ अथ पुण्यश्लोकमञ्जरीपरिशिष्टम् ॥

वृत्तिसहितम् ॥

श्रीमदात्मबोधेन्द्रसरस्वतीविरचितः

प्रथमविभागः

आचार्यः—५६

सर्वज्ञसदाशिवबोधेन्द्रः

अथोत्तरपिनाकिनीतटभवस्स बोधेश्वरः

सुतश्चिरुतचिकनाध्वरिवरस्य भक्तो हरेः ।

अभूत्किल जगद्गुरुर्नियमिचन्द्रचूडाज्ञया

सदाशिवपदाग्रहश्चय (16) (चर) (26) समाः प्रवीरार्चितः ॥ १ ॥

स सेतुमधिजग्मिवानतिपवित्ररामेश्वरं

श्रितः पदमनश्चरं प्रतिविलंबिचैत्राष्टमि ।

दधत्परमयुक्छिवं निजपदे प्रतिष्ठापितं

शिवाय बहुले नृणां सुबहुलाय पक्षे मुनिः ॥ २ ॥

अयमेव पुण्यश्लोकमञ्जरीकारः सदाशिवबोधेश्वरः इत्यपि विश्रुतः

अधिरामेश्वरमाप सिद्धिमिति विशेषः ॥

पुण्यश्लोकः—५६.

आचार्यः—५७

परमशिवेन्द्रार्यः

यंपासरस्तटभुवः परमेश्वरस्य

पुत्रः सदाशिवरतः शिवरामकृष्णः ।

तस्मादवाप्य नियमं नियमी निरस्त-

संगोऽध्युवास सदनं खलु कामनेत्र्याः ॥ ३ ॥

श्रीचक्रपूजनरतः शिवयोगलंवी

श्रीदेशिकेन्द्रवचसा श्रितकामपीठः ।

आचार्यकं छवि(47)समं विदधावकामः

कामेश्वरीमनुपुरश्चरणैकदक्षः ॥ ४ ॥

स पार्थिवे पार्थिवदेहदूरं

नभो नभस्यच्छतमोऽच्छपक्षे ।

अवापदापद्विधुरो दशम्यां

दशम्यसौ दीनशके(1508) शकाब्दे ॥ ५ ॥

अयमेव श्रीसदाशिवब्रह्मेन्द्रगुरुः अधिश्चेतारण्यं आछित् सिद्धिं
इति वृद्धाः ॥ पुण्यश्लोकः—५७.

आचार्यः—५८

विश्वाधिकात्मबोधेन्द्रसरस्वती

वृद्धाचलप्रभवविश्वमखीन्द्रसूनुः

विश्वेश्वरः परशिवार्यपदं प्रपन्नः ।

आसेतुशीतगिरि कल्पितजैत्रयात्रः

आद्यात् स शङ्करगुरोः अतिहृद्य आसीत् ॥ ६ ॥

विश्वाधिकस्वधिषणत्वत एनमाहुः

विश्वाधिकेन्द्रमनघाः नवशङ्करश्च ।

श्रीरुद्रभाष्यमुखभूरितरप्रबन्ध-

सन्धानकौशलममुष्य किमप्यमेयम् ॥ ७ ॥

द्वापञ्चाशत्तमुद्रहन् गुरुधुरां अब्दानवाच्यां दिशि

प्रस्थाने गरुडापगातटभुवि प्रापत् पदं शाश्वतम् ।

बोधेन्द्रार्यविसृष्टविष्टरधुरो विश्वाधिकेन्द्रस्तुला-

कृष्णाष्टम्यहनीश्वरे हृदि दधत्सोमार्धचूडामणिम् ॥ ८ ॥

अयं च श्रीनवशङ्कराभिधानः चिराय त्रिदशतटिनीरोधसि
वसन् वशीकृतसकलविद्वन्मण्डलः प्रस्थितो दक्षिणां दिशं अधिगरुड-
नदीतीरं आत्मभूयं गतः समर्प्य धुरं अन्तेवसते श्रीभगवन्नामबोधेन्द्रा-
येति वेदितव्यम् ॥

पुण्यश्लोकः-५८

आचार्यः-५९

श्रीभगवन्नामबोधेन्द्राः

श्रीविश्वाधिकदेशिकेन्द्रवचसा प्राप्तो दिशं दक्षिणां

प्राचीनांबुधिरोधसि प्रतिजगन्नाथं प्रपन्नो गृहान् ।

श्रीलक्ष्मीधरशर्मणोऽस्य तनुजात् म्लेच्छीकृतां योषितं

कुर्वाणात् द्विजसंगतां स नियमात् अध्येष्ट भक्तेः क्रमान् ॥ ९ ॥

श्रीकाञ्चीमनुविश्य देशिकपदं संमण्ड्य तत्त्वोज्ज्वलैः

ग्रन्थैर्भक्तिपथं विधाय विशदं विश्वस्य मुक्त्यै कलौ ।

मूकस्यापि शिशोर्महाप्रवचनप्रावीण्यदायी मुनिः

बोधेन्द्रो जयतात् स भक्तजनताकल्लोलिनीनीरधिः ॥ १० ॥

श्रीमन्मण्डननाम्नि काञ्चिनगरीखेटे कृतावासतः

काष्ठात् केशवपाण्डुरङ्गविबुधात् जातोऽभिजाताकृतिः ।

भक्तः श्रीपुरुषोत्तमः श्रितवतां भक्त्यध्वदर्शी महान्
अध्यास्तासनमादिशङ्करगुरोरार्यात्मबोधाज्ञया ॥ ११ ॥

आचार्यत्वमुदृह्य साधु स चतुष्पञ्चाशदब्दं मठे

पीठे कामदशः स्थितः प्रवचनैः अद्वैतमुद्योतयन् ।

अब्धिगलौरसचन्द्रसम्मिश्रितशके(1614) श्रीशालिवाहाह्वये
सिद्धिं प्रापदपारधैर्यजलधिः स्वस्थैव धाम्न्यद्वये ॥ १२ ॥

प्रजोत्पत्तिप्रौष्ठपदपूर्णिमायामुपार्जुनम् ।

भगवन्नामबोधेन्द्रो बोधसाम्राज्यमीयिवान् ॥ १३ ॥

योगीन्द्रापरपर्यायाः इमे श्रीभगवन्नामबोधेन्द्राः प्रतिरामेश्वरं
प्रस्थाप्य प्रतिनिवर्तने प्रतिमध्यार्जुनमनुगोविन्दपुरं आपुरैश्वरं पदं इति
विश्वप्रकाशः ॥ पुण्यश्लोकः—५९.

आचार्यः—६०

अद्वयात्मप्रकाशेन्द्राः

अथ वसिष्ठनदीतटसंभवः परशुरामसुतः श्रुतिपण्डितः ।

अचकलद्गुरुराजधुरां गुरोर्वचनतो रचयन्परितोऽटनम् ॥ १४ ॥

आत्मप्रकाशेन्द्रसमाख्ययाऽसावाचार्यकं द्वादशवर्षमार्छत् ।

गोविन्दनामा नियमी स्वभानुचैत्रद्वितीयानिशि सिद्धिमापत् ॥

अयमेव अधिसहजिराजपुरं चिरं विहरन् गोविन्दजगद्गुरुरिति
 श्रीधरवैकटेश्वरार्यादिभिरभिजातशिरोमणिभिरपि उपश्लोकितः अधिप्रबन्धं
 अत्रैव सिद्धिमापदिति भद्रम् ॥ पुण्यश्लोकः—६०.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्य श्रीगोविन्दात्म-
 प्रकाशेन्द्रश्रीचरणचरणकमलनिषेवणावाप्तभुवनगुरुरूपद-
 श्रीकाञ्चीकामकोटिपीठाधीश्वरश्रीकुशस्थली-
 श्रीमहादेवेन्द्रसरस्वतीश्रीचरणशिष्य-
 श्रीमदात्मबोधेन्द्रविनिर्मितं पुण्यश्लोक-
 मञ्जरीपरिशिष्टं समाप्तम् ॥
 इति शिवम् ॥

॥ अथ पुण्यश्लोकमञ्जरीपरिशिष्टम् ॥

पोलकग्रामाभिजन-शास्त्ररत्नाकर-श्रीरामशास्त्रिप्रणीतः

द्वितीयविभागः

आचार्यः—६१

श्रीमहादेवेन्द्राः

महादेवेन्द्राख्यो गुरुवर इहाचार्यपदवीं

समाश्रुत्वारिंशत् द्विशरदधिकाः विभ्रदतुलाम् ।

महायोगी साक्षात्कृतपरमहाः क्रोधनसमे

तथा ज्येष्ठे शुक्ले नवमसुतिथौ सिद्धिमभजत् ॥ १ ॥

अस्याचार्यस्य काल एव स्थितेन आत्मबोधेन श्रीसदाशिवब्रह्मकृत-
श्रीगुरुरत्नमालिकायाः सुषमाख्या व्याख्याकारि । एतत्समय एव च
श्रीकाञ्चीनगरीतः श्रीजगद्गुरुमठः प्रस्थितः । अस्य चाचार्यस्य सिद्धिस्थलं
तिरुवोत्तियूर इति प्रसिद्धं पुण्यस्थलं मद्रनगरस्योत्तरदिशि विद्यमानम् ॥
शालिवाहनशकाब्दाः—१६६४. पुण्यश्लोकः—६१.

आचार्यः—६२

श्रीचन्द्रशेखरेन्द्राः

श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रः सप्तत्रिंशत्समाः स्थितः पीठे ।

शुभकृति पुण्ये कृष्णद्वितीयतिथ्यामियाय कैवल्यम् ॥ २ ॥

अस्याचार्यस्य समय एव श्रीमठः श्रीकुंभघोणनगरं अयासीत् ।
अस्य च सिद्धिः कुंभघोण एव । अनेनैवाचार्येण श्रीजयदेवकृतगीत-
गोविन्दमहाकाव्यच्छायया श्रीशिवाष्टपदी प्रणीता ॥

शालिवाहनशकाब्दाः—१७०५.

पुण्यश्लोकः—६२.

आचार्यः—६३

महादेवेन्द्राः

महादेवेन्द्रगुरुराद् एकत्रिंशत् समाः स्थितः ।

श्रीमुखापाठमाश्शुक्लद्रादश्यां सिद्धिमास्थितः ॥ ३ ॥

अस्य च सिद्धिस्थलं कुंभघोणनगरम् ।

शालिवाहनशकाब्दाः—१७३६.

पुण्यश्लोकः—६३.

आचार्यः—६४

चन्द्रशेखरेन्द्राः

श्रीचन्द्रशेखरगुरुः श्रितचन्द्रमौलिः

त्रिंशत्समा अपिच सप्त वसन् हि पीठे ।

साधारणे शरदि कार्तिककृष्णपक्ष-

स्याद्ये तिथावुपगतः स्थिरमात्मधाम ॥ ४ ॥

अस्याचार्यस्य पूर्वाश्रमनाम वेङ्कटसुब्रह्मण्यदीक्षित इति । तज्जापुरे
राज्यशासितुः नायकवंशजस्य शेव्वप्पनायकस्य मन्त्रिस्थानमूढवतः
अय्यन् इत्युपपदाङ्कितपूर्तादिबहुविधधर्मजातकर्तुः सुप्रसिद्धस्य गोविन्द-
दीक्षितस्य वंशोद्भवः । अयमाचार्यः मन्त्रशास्त्रे अतीव निपुणः । अस्यैवा-
चार्यस्य समये जम्बुकेश्वरक्षेत्रे अखिलाण्डेश्वरीदेव्याः श्रीचक्रमयताटङ्क-

युगलस्य जीर्णोद्धारः, श्रीकाञ्च्यां श्रीकामाक्षीदेव्या आलये श्रीचक्रजीर्णो-
द्धारश्च कृतः । अस्याचार्यस्य तज्ज्ञापुरविजययात्रासमये तत्कालस्थित-
तज्ज्ञापुराधिपतिना अयमाचार्यः समक्तिश्रद्धं कनकामिषितः ॥
शालिवाहनशकाब्दाः—१७७३. पुण्यश्लोकः—६४.

आचार्यः—६५

महादेवेन्द्राः

पीठे महादेवेन्द्राख्यः त्रिंशन्नव समाः स्थितः ।
विरोधिफाल्गुनामायां गुरुः कैवल्यमास्थितः ॥

अस्याचार्यस्य पूर्वाश्रमनाम महालिङ्गमिति । अस्य जननी
जनकश्च लक्ष्मी शेषाद्रिरिति प्रथितौ । अस्य सिद्धिस्थलं इलैयात्तङ्गुडीति
प्रसिद्धो ग्रामः ॥

शालिवाहनशकाब्दाः—१८१३.

पुण्यश्लोकः—६५

आचार्यः—६६

चन्द्रशेखरेन्द्राः

श्रीचन्द्रशेखरगुरुः समासप्तदश स्थितः ।
परामवे माघकृष्णाष्टम्यां धाम निजं ययौ ॥

अस्याचार्यस्य पूर्वाश्रमनाम स्वामिनाथ इति । जननी जनकश्च
मङ्गलग्निविका सीतारामशास्त्रीति प्रथितौ । अस्य सिद्धिस्थलं कलवैग्रामः ॥
शालिवाहनशकाब्दाः—१८३०. पुण्यश्लोकः—६६

आचार्यः—६७

महादेवेन्द्राः

गुरुर्महादेवेन्द्राख्यः पीठस्थः सिद्धिमाययौ ।

पराभवे फाल्गुने तु शुक्लायां प्रतिपत्तिथौ ॥

अस्याचार्यस्य पूर्वाश्रमनाम लक्ष्मीनारायण इति । अस्य जनकः
नरसिंहशास्त्रीति प्रथितः । अयमाचार्यः सम्यक् ऋग्वेदे अधीति । अस्य
च सिद्धिस्थलं कलवैग्रामः ॥

शालिवाहनशकाब्दाः—१८३०.

पुण्यश्लोकः—६७.

पुण्यश्लोकमंजरीपरिशिष्टे द्वितीय-

विभागस्तमाप्तः ॥

॥ शिवमस्तु ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ जगद्गुरुपरंपरास्तवः ॥

श्री सुदर्शनमहादेवेन्द्रसरस्वतीप्रणीतः ॥

ओं-नारायणं पद्मभुवं वसिष्ठं

शक्तिं च तत्पुत्रपराशरं च ।

व्यासं शुक्रं गौडपदं महान्तं

गोविन्दयोगीन्द्रमथास्य शिष्यम् ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यमथास्य पद्म-

पादं च हस्तामलकं च शिष्यम् ।

तं तोटकं वार्तिककारमन्यान्

अस्मद्गुरुन् सन्ततमानतोऽस्मि ॥ २ ॥

ओं-नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासंप्रदायकर्तृभ्यो वंशर्षिभ्यो नमो
महद्भ्यो नमो गुरुभ्यः ॥

ओं-सर्वोपप्लवरोहितः प्रज्ञानघनः प्रत्यगर्थो ब्रह्मैवाहमस्मि ॥

ओं-सदाशिवसमारंभां शङ्कराचार्यमध्यमाम् ।

अस्मदाचार्यपर्यन्तां वन्दे गुरुपरंपराम् ॥ ३ ॥

1. ओं-सर्वतन्त्रस्वतन्त्राय सदात्माद्वैतवेदिने ।

श्रीमते शङ्करार्याय वेदान्तगुरवे नमः ॥ ४ ॥

अविप्लुतब्रह्मचर्यान् अन्वितेन्द्रसरस्वतीन् ।

आत्तमिथ्यावारपथानद्वैताचार्यसंकथान् ॥ ५ ॥

आसेतुहिमवच्छैलं सदाचारप्रवर्तकान् ।

जगद्गुरुन् स्तुमः काञ्चीशारदामठसंश्रयान् ॥ ६ ॥

2. पवित्रितेतराद्वैतमठपीठीशिरोभुवे ।

श्रीकाञ्चीशारदापीठगुरवे भवभीरवे ॥ ७ ॥

वार्तिकादिब्रह्मविद्याकर्त्रे ब्रह्मावतारिणे ।

सुरेश्वराचार्यनाम्ने योगीन्द्राय नमोनमः ॥ ८ ॥

3. अपोऽश्वत्थेव जैनान्यः आप्राग्ज्योतिषमाच्छिनत् ।

शिशुमाचार्यवाग्देवीरयरोधिमतोबलम् ॥ ९ ॥

संक्षेपशारीरमुखप्रबन्धविवृताद्वयम् ।

ब्रह्मस्वरूपार्यभाष्यशान्त्याचार्यकपण्डितम् ॥ १० ॥

सर्वज्ञचन्द्रनाम्ना च सर्वतो भुवि विश्रुतम् ।

सर्वज्ञसद्गुरुं वन्दे सर्वज्ञमिव भूगतम् ॥ ११ ॥

4. मेधाविनं सत्यबोधं व्याधूतविमतोच्चयम् ।

प्राच्यभाष्यत्रयव्याख्याप्रवीणं प्रभुमाश्रये ॥ १२ ॥

5. ज्ञानानन्दमुनीन्द्रार्यं ज्ञानोत्तमपराभिधम् ।
चन्द्रचूडपदासक्तं चन्द्रिकाकृतमाश्रये ॥ १३ ॥
6. शुद्धानन्दमुनीन्द्राणां विद्वार्हतमतत्विषाम् ।
आनन्दज्ञानसेव्यानां आलंवे चरणांबुजम् ॥ १४ ॥
7. सर्वशाङ्करभाष्यौघभाष्यकर्तारिमद्वयम् ।
सर्ववार्तिकसद्वृत्तिकृतं श्रीशैलगं भजे ॥ १५ ॥
8. कैवल्यानन्दयोगीन्द्रान् केवलं राजयोगिनः ।
कैवल्यमात्रनिरतान् कलयेम जगद्गुरुन् ॥ १६ ॥
9. श्रीकृपाशङ्करार्याणां मर्यादातीततेजसाम् ।
षण्मताचार्यकजुषां अद्विद्वंद्वमहं श्रये ॥ १७ ॥
10. महिष्ठाय नमस्तस्मै महादेवाय योगिने ।
सुरेश्वरापराख्याय गुरवे दोषभीरवे ॥ १८ ॥
11. स्तुमस्तदा शिवानन्दचिद्वनेन्द्रसरस्वतीन् ।
कामाक्षीचन्द्रमौल्यर्चाकलनैकलसन्मतीन् ॥ १९ ॥
12. सार्वभौमाभिधमहाव्रतचर्यापरायणान् ।
वन्दे जगद्गुरुंश्चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वतीन् ॥ २० ॥
13. समा द्वात्रिंशदत्युग्रकाष्ठमौनसमाश्रयान् ।
जितमृत्यून् महालिङ्गभूतान् सच्चिद्वनान् नुमः ॥ २१ ॥

14. महाभैरवदुस्तन्त्रदुर्दान्तध्वान्तभास्कान् ।
विद्याधनान्नमस्यामि सर्वविद्याविचक्षणान् ॥ २२ ॥
15. आचार्यपदपाथोजपरिचर्यापरायणम् ।
गङ्गाधरं नमस्यामस्सदा गङ्गाधरार्चकम् ॥ २३ ॥
16. जगज्जयिसुसौराष्ट्रजरदृष्टिमदापहान् ।
शकसिल्लहकदर्पधनानीडीमहि महायतीन् ॥ २४ ॥
17. चतुस्समुद्रीक्रोडस्थवर्णाश्रमविचारकान् ।
श्रितविप्रव्रजस्कन्धसुवर्णान्दोलिकाचरान् ॥ २५ ॥
प्रत्यहं ब्रह्मसाहस्रसन्तर्पणश्रुतव्रतान् ।
सदाशिवसमाह्वानान् स्मरामस्सद्गुरुन् सदा ॥ २६ ॥
18. मायालोकायतीभूतबृहस्पतिमदापहान् ।
वन्दे सुरेन्द्रवन्द्यांग्रीन् श्रीसुरेन्द्रसरस्वतीः ॥ २७ ॥
19. श्रीविद्याकरुणालब्धब्रह्मविद्याहतामयान् ।
वन्दे वंशवदप्राणान् मुनीन् विद्याधनान् मुहुः ॥ २८ ॥
20. विद्याधनकृपालब्धसर्ववेदान्तविस्तरम् ।
कौतस्कुतोत्पातकेतुं निश्शङ्कं नौमि शङ्करम् ॥ २९ ॥
21. चन्द्रचूडपदध्यानप्राप्तानन्दमहोदधीन् ।
यतीन्द्रांश्चन्द्रचूडेन्द्रान् स्मरामि मनसा सदा ॥ ३० ॥
22. नमामि परिपूर्णश्रीबोधान् ग्रावामिलापकान् ।
यदीक्षणात्पलायन्त प्राणिनामामयाधयः ॥ ३१ ॥

23. सचित्सुखान् प्रपद्येऽहं सुखमाप्तगुहास्थितान् ।
 24. चित्सुखाचार्यमीडेऽहं सत्सुखं कोङ्कणाश्रयम् ॥ ३२ ॥
 25. भजे श्रीसच्चिदानन्दघनेन्द्रान् रससाधनात् ।
 लिङ्गात्मना परिणतान् प्रभासे योगसंश्रिते ॥ ३३ ॥
 भगवत्पादपादाब्जासक्तिनिर्णिकृत्मानसान् ।
 26-27-28. प्रज्ञाघनं चिद्विलासं महादेवं च मैथिलम् ॥ ३४ ॥
 29-30. पूर्णबोधं च बोधं च भक्तियोगप्रवर्तकम् ।
 31. ब्रह्मानन्दघनेन्द्रं च नमामि नियतात्मनः ॥ ३५ ॥
 32. चिदानन्दघनेन्द्राणां लंबिकायोगसेविनाम् ।
 जीर्णपर्णाशिनां पादौ प्रपद्ये सनसा सदा ॥ ३६ ॥
 33. सच्चिदानन्दनामानं शिवार्चनपरायणम् ।
 भाषापञ्चदशीप्राज्ञं भावयामि सदा मुदा ॥ ३७ ॥
 34. भूप्रदक्षिणकर्मेकसक्तं श्रीचन्द्रशेखरम् ।
 त्रातदावाग्निसन्दग्धकिशोरकमुपास्महे ॥ ३८ ॥
 35. चित्सुखेन्द्रं सुखेनैव क्रान्तसङ्गगुहागृहम् ।
 कामरूपचरं नानारूपवन्तमुपास्महे ॥ ३९ ॥
 36. निर्दोषसंयमधरान् चित्सुखानन्दतापसान् ।
 37. विद्याघनेन्द्रान् श्रीविद्यावशीकृतजनान् स्तुमः ॥ ४० ॥
 38. शङ्करेन्द्रयतीन्द्राणां पादुके ब्रह्मसंभृते ।
 नमामि शिरसा याभ्यां त्रीन् लोकान् व्यचरन्मुनिः ॥

- 39-40. सचिद्विलासयोगीन्द्रं महादेवेन्द्रमुज्ज्वलम् ।
 41. गङ्गाधरेन्द्रमप्येतान् नौमि वादिशिरोमणीन् ॥ ४२ ॥
 42-43. ब्रह्मानन्दधनेन्द्राख्यांस्तथाऽऽनन्दधनानपि ।
 44. पूर्णबोधमहर्षीश्च ब्रह्मनिष्ठानुपास्महे ॥ ४३ ॥
 45. वृत्त्याऽऽजगर्या श्रीशैलगुहागृहकृतस्थितीन् ।
 श्रीमत्परशिवाभिरुच्यन् सर्वातीतान् श्रये हृदा ॥ ४४ ॥
 46. अन्योन्यसदृशान्योन्यौ बोधश्रीचन्द्रशेखरौ ।
 47. प्रणवोपासनासक्तमानसौ मनसा श्रये ॥ ४५ ॥
 48. मुक्तिलिङ्गार्चनानन्दविस्मृताशेषवृत्तये ।
 चिदंबरहस्यान्तर्लीनदेहाय योगिने ॥ ४६ ॥
 अद्वैतानन्दसाम्राज्यविद्रुताशेषपाप्मने ।
 अद्वैतानन्दबोधाय नमो ब्रह्म समीयुषे ॥ ४७ ॥
 49. श्रये महादेवचन्द्रशेखरेन्द्रमहामुनी ।
 50. महाव्रतसमारब्धकोटिहोमान्तगामिनौ ॥ ४८ ॥
 51. विद्यातीर्थसमाह्वानान् श्रीविद्यानाथयोगिनः ।
 विद्यया शङ्करप्रख्यान् विद्यारण्यगुरून् भजे ॥ ४९ ॥
 (1) सचिद्वनेन्द्रानद्वैतब्रह्मानन्दमुनीनपि ।
 (2)
 (3) सान्द्रानन्दयतीन्द्रांश्च तथाप्यद्वैतशेवधीन् ॥ ५० ॥
 (4)

(5) महादेवशिवाद्वैतसुखानन्दयतीश्वरौ ।

(6) मनसा भावये नित्यं महासंयमधारिणौ ॥ ५१ ॥

वीक्षणात् सर्वभूतानां विषव्याधिनिवर्हणम् ।

(7) शिवयोगीश्वरं साक्षात् चिन्तयामि सदा मुदा ॥ ५२ ॥

(8) प्रत्यग्ज्योतिःप्रकाशेन्द्रान् प्रत्यग्ज्योतिरुपासिनः ।

न्यक्कृताशेषदुस्तर्ककार्कश्यान् सततं स्तुमः ॥ ५३ ॥

52. शङ्करानन्दयोगीन्द्रपदपंकजयोर्युगम् ।

बुक्कभूपशिरोरत्नं स्मरामि सततं हृदा ॥ ५४ ॥

53. श्रीपूर्णानन्दमौनीन्द्रं नेपालनृपदेशिकम् ।

अव्याहतस्वसंचारं संश्रयामि जगद्गुरुम् ॥ ५५ ॥

54. महादेवश्च तच्छिष्यश्चन्द्रशेखरयोग्यपि ।

55. स्तां मे हृदि सदा धीरावद्वैतमतदेशिकौ ॥ ५६ ॥

56. प्रवीरसेतुभूपालसेविताङ्घ्रिसरोरुहान् ।

भजे सदाशिवेन्द्रश्रीबोधेश्वरगुरुन् सदा ॥ ५७ ॥

57. सदाशिवश्रीब्रह्मेन्द्रधृतस्वपदपादुकान् ।

धीरान् परशिवेन्द्रार्यान् ध्यायामि सततं हृदि ॥ ५८ ॥

58. आत्मबोधयतीन्द्राणामाशीताचलचारिणाम् ।

अन्यश्रीशङ्कराचार्यधीकृतामङ्घ्रिमाश्रये ॥ ५९ ॥

59. भगवन्नामसाम्राज्यलक्ष्मीसर्वस्वविग्रहान् ।
श्रीमद्रोधेन्द्रयोगीन्द्रदेशिकेन्द्रानुपासहे ॥ ६० ॥
60. अद्वैतात्मप्रकाशाय सर्वशास्त्रार्थवेदिने ।
विधूतसर्वभेदाय नमो विश्वातिशायिने ॥ ६१ ॥
61. आसप्तमाजीर्णपर्णजलवातारुणांशुभिः ।
कृतस्वप्राणयात्राय महादेवाय सन्नतिः ॥ ६२ ॥
62. चोलकेरलचैरौडपाण्ड्यकर्णाटकोङ्कणान् ।
महाराष्ट्रान्ध्रसौराष्ट्रमगधादींश्च भूभुजः ॥ ६३ ॥
शिष्यानासेतुशीताद्रि शासते पुण्यकर्मणे ।
श्रीचन्द्रशेखरेन्द्राय जगतो गुरवे नमः ॥ ६४ ॥
63. निष्पापवृत्तये नित्यनिर्धूतभवक्लृप्तये ।
महादेवाय सततं नमोऽस्तु नतरक्षिणे ॥ ६५ ॥
64. श्रीविद्योपासनादाढ्यवशीकृतचराचरान् ।
श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रार्यान् शङ्करप्रतिमानुमः ॥ ६६ ॥
श्रीकाञ्चीशारदापीठसंस्थितानामिमां क्रमात् ।
स्तुतिं जगद्गुरुणां यः पठेत् स सुखभाग्भवेत् ॥ ६७ ॥
- इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छङ्करभगवत्पाद श्रीमज्जगद्गुरु-
श्रीकामकोटि (65) पीठाधिप श्रीसुदर्शनेन्द्रापरपर्याय-
श्रीमहादेवेन्द्रसरस्वतीकृतौ श्रीकाञ्चीशारदामठ-
जगद्गुरुपरंपरास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

65-66. कामकोटिपीठाधिपयोः स्तुतिरूपं श्लोकत्रयं

66-पीठाधिपतीनां शिष्येण प्रणीतं यथा—

65. कलानन्दपरब्रह्मानन्दानुभवतुन्दिलान् ।

महादेवेन्द्रयमिनः सततं संश्रये हृदा ॥ १ ॥

प्रतिदिनविहितश्रीचन्द्रमौलीश्वरार्चा-

प्रसितसकलदेहः प्रौढपुण्यानुभावः ।

मनसि सततमास्तां श्रीमहादेवनामा

मम गुरुरितकाञ्चीशारदापीठसीमा ॥ २ ॥

66. अतिबाल्यविधृतसंयमविमलमनस्सेवितेशचरणयुगान् ।

श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रान् सांप्रतमाचार्यशेखरान् प्रणुमः ॥

67. लक्ष्मीनारायण इति पूर्वाश्रमनामभूषितं शान्तम् ।

ऋग्वेदे सम्यगध्यातिनं महादेवमाश्रयामि गुरुम् ॥

॥ शिवमस्तु ॥

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ जगद्गुरुपरंपरानाममाला ॥

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।

गुरुस्साक्षात् परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ १ ॥

गुरवे सर्वलोकानां मिषजे भवरोगिणाम् ।

निधये सर्वविद्यानां दक्षिणामूर्तये नमः ॥ २ ॥

विष्णुर्विधिर्वसिष्ठश्च शक्तिः प्राज्ञपराशरः ।

व्यासश्शुको गौडपदः श्रीगोविन्दयतीश्वरः ॥ ३ ॥

श्रीशङ्कराचार्यवर्यश्चाद्वैतगुरवः स्मृताः ।

कार्या नमस्याऽऽचार्याणां पूर्वेषां प्रथमं बुधैः ॥ ४ ॥

(1)

श्रीशङ्कराचार्यशिष्याश्चत्वारस्समुदीरिताः ।

सुरेश्वरः पद्मपादो हस्तामलकतोटकौ ॥ ५ ॥

(2)

सुरेश्वराचार्ययतीन्द्रशिष्यनामावलीमत्र लिखामि भक्त्या ।

यत्कीर्तनाद्यान्त्यचिरेण दोषाः शरीरिणां जन्मसहस्रजुष्टाः ॥

सेन्द्रा सरस्वतीत्याख्या नाम्नामन्ते निवेश्यते ।

श्रीशङ्करा [सुरेश्वरा] चार्यवर्यसंप्रदायानुयायिनाम् ॥ ७ ॥

(3)

(4)

(5)

सर्वज्ञस्सत्यबोधश्च ज्ञानोत्तममुनीश्वरः ।

(6)

(7)

(8)

शुद्धानन्दस्तथाऽऽनन्दज्ञानकैवल्ययोगिनौ ॥ ८ ॥

(9) (10)
श्रीकृपाशङ्करार्यश्च महेश्वरसुरेश्वरः ।

(11) (12) (13)
श्रीचिद्धनश्चन्द्रचूडयतिस्सच्चिद्धनोऽपि च ॥ ९ ॥

(14) (15) (16)
विद्याधनयतिश्रेष्ठो गङ्गाधरमहायती ।

(17) (18) (19)
सदाशिवसुरेन्द्रौ च विद्याधनयतीश्वरः ॥ १० ॥

(20) (21) (22)
श्रीशङ्करश्चन्द्रचूडः श्रीपरि(री)पूर्णबोधकः ।

(23) (24) (25)
सच्चित्सुखश्चित्सुखश्च सच्चिदानन्दसद्गुणः ॥ ११ ॥

(26) (27) (28)
प्रज्ञाधनश्चिद्विलासः श्रीमहादेव एव च ।

(29) (30) (31)
पूर्णबोधश्च बोधेन्द्रः ब्रह्मानन्दधनोऽपि च ॥ १२ ॥

(32) (33) (34)
चिदानन्दधनस्सच्चिदानन्दश्चन्द्रशेखरः ।

(35) (36) (37) (38)
चित्सुखश्चित्सुखानन्दो विद्याधनसुशङ्करौ ॥ १३ ॥

(39) (40) (41)
सच्चिद्विलासोऽपि महादेवगङ्गाधरावपि ।

(42) (43)
ब्रह्मानन्दधनानन्दधनौ मस्करिणां वरौ ॥ १४ ॥

(44) (45) (46) (47)
पूर्णबोधः परशिवो बोधः श्रीचन्द्रशेखरः ।

(48) (49)
अद्वैतानन्दबोधश्च महादेवश्च मस्करी ॥ १५ ॥

(50) चन्द्रशेखरयोगीन्द्रो (51) विद्यानाथयतिर्महान् ।

(1) सच्चिद्धनः (2) पराद्वैतब्रह्मानन्दयतीश्वरः ॥ १६ ॥

(3) सान्द्रानन्दयतीन्द्रश्च (4) पश्चादद्वैतशेवधिः ।

(5) महादेवशिवाद्वैतसुखानन्दयतीश्वरौ ॥ १७ ॥

(7) शिवयोगी तथा प्रौढः (8) प्रत्यग्ज्योतिःप्रकाशकः ।

इमे ह्यष्ट स्मृताः शिष्याः श्रीविद्यातीर्थयोगिनः ॥ १८ ॥

(52) शङ्करानन्दयोगीन्द्रः (53) पूर्णानन्दस्तथैव च ।

(54) महादेवश्च (55) तच्छिष्यश्चन्द्रशेखर एव च ॥ १९ ॥

(56) बोधः (57) परशिवेन्द्रार्यः (58) आत्मबोधस्ततः परम् ।

(59) योगी (60) चात्मप्रकाशश्च (61) महादेवस्तथैव च ॥ २० ॥

(62) चन्द्रशेखरयोगी च (63) महादेवयतीश्वरः ।

(64) श्रीचन्द्रशेखरश्चेति नामान्युक्तान्यनुक्रमात् ॥ २१ ॥

जगद्गुरुणां पूर्वपां नामान्येतान्यनुक्रमात् ।

यः पठेत् ज्ञानवैराग्ययोगान्मुक्तिं स विंदति ॥ २२ ॥

(65) (66) (67)
 [महादेवश्चन्द्रशेखरो महादेव इत्यपि ।
 चतुष्पष्ट्युत्तराचार्यत्रिकनामान्यनुक्रमात् ॥] २३ ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छङ्करभगवत्पाद श्रीमज्जगद्गुरु-
 श्रीकामकोटि (65) पीठाधिप श्रीसुदर्शनेन्द्रापरपर्याय-
 श्रीमहादेवेन्द्रसरस्वतीकृतौ श्रीकाञ्चीशारदामठ-
 जगद्गुरुपरंपरानाममाला संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ श्रीमच्छंकरभगवत्पूज्यपादविरचितः ॥

॥ मठाम्नायसेतुः ॥

इदं परं पदं साक्षात् परिव्राजकसन्ततेः ।

अस्मिंस्तिष्ठन्ति ये पीठे कामकोटिसमाह्वये ॥ १ ॥

शारदापीठ(मठ)नाम्ना तु प्रसिद्धे जगतीतले ।

ते सर्वदेशसञ्चारे संभवन्त्वकुतोभयाः ॥ २ ॥

एषामाज्ञा न चोल्लङ्घ्या यदिदं मे परं पदम् ।

मन्त्राग्नैव भविष्यन्ति मत्पीठे मत्समाश्रयाः ॥ ३ ॥

ब्रह्मचर्याद्वि संन्यस्ताः नेष्यन्तेऽन्ये मदाश्रये ।

देशानामपि सर्वेषामेषामाचार्यकं स्मृतम् ॥ ४ ॥

यस्त्वद्वैतमते स्थित्वा शारदापीठ(मठ) निन्दकः ।

स याति नरकं घोरं यावदाभूतसंश्रुतम् ॥ ५ ॥

अथाऽऽम्नायांश्चतुर्णांश्च मठानां शिष्ययोगिनाम् ।

सविस्तरं विवेकाय वक्ष्ये वः शृणुत द्विजाः ॥ ६ ॥

पश्चिमाग्नायः

प्रथमः पश्चिमाग्नायः कालिकामठ उच्यते ।

कीटवारस्संप्रदायः तस्य तीर्थाश्रमौ पदे ॥ ७ ॥

क्षेत्रञ्च द्वारका नाम देवस्सिद्धेश्वरः स्मृतः ।
 भद्रकाली तु देवी स्यादाचार्योऽद्य सुरेश्वरः ॥ ८ ॥
 गोमती तीर्थममलं ब्रह्मचारी स्वरूपकः ।
 सामवेदस्य वक्ता च तत्र धर्मं समाचरेत् ॥ ९ ॥

उत्तराम्नायः

द्वितीयस्तूत्तराम्नायः ज्योतिष्मान्हि मठो भवेत् ।
 आनन्दवारो विज्ञेयस्सम्प्रदायोऽस्य सिद्धिकृत् ॥ १० ॥
 पदानि तस्य ख्यातानि गिरिपर्वतसागराः ।
 बदरीशाश्रमः क्षेत्रं देवो बदरिकेश्वरः ॥ ११ ॥
 देवी (पुन्ना) पूर्णगिरी ज्ञेया आचार्यस्तोटकस्मृतः ।
 तीर्थन्तवलकनन्दाख्यं आनन्दो ब्रह्मचार्यभूत् ॥ १२ ॥
 तस्य वेदो ह्यथर्वाख्यः तत्र धर्मं समाचरेत् ।

पूर्वाम्नायः

तृतीयः पूर्वदिग्भागे गोवर्धनमठस्मृतः ॥ १३ ॥
 भोगवारस्सम्प्रदायो वनारण्यपदे स्मृते ।
 देवताऽस्य जगन्नाथः क्षेत्रञ्च पुरुषोत्तमम् ॥ १४ ॥
 देवी च विमला तस्मिन्नाचार्यः पद्मपादकः ।
 तीर्थं महोदधिः प्रोक्तं ब्रह्मचारी प्रकाशकः ॥ १५ ॥
 शुक्लं यजुस्तस्य वेदः तत्र धर्मं समाचरेत् ।

दक्षिणाम्नायः

तुरीयो दक्षिणाम्नायः शृङ्गेरी श्रीमठो भवेत् ॥ १६ ॥

भूरिवाराहयस्तस्य सम्प्रदायस्सुशोभनः ।
 सरस्वती भारती च पुरीत्येतत्पदत्रयम् ॥ १७ ॥
 वराहो देवता तत्र रामक्षेत्रमुदाहृतम् ।
 शारदा तस्य देवी स्यात्सर्वकामफलप्रदा ॥ १८ ॥
 पृथ्वीधवाख्य आचार्यः तुङ्गभद्रेति तीर्थकम् ।
 चैतन्याख्यो ब्रह्मचारी कृष्णेन यजुषा युतः ॥ १९ ॥
 उक्ताश्चत्वार आम्नायाः यतीनां हि पृथक् पृथक् ।
 ते सर्वे मत्पदाचार्यनियोगेन यथाविधि ॥ २० ॥
 प्रयोक्तव्यास्स्वधर्मेषु शासनीयास्ततोऽन्यथा ।
 कुर्वन्त एव सततमटनं धरणीतले ॥ २१ ॥
 विरुद्धाचारसम्प्राप्तौ मत्पदस्थसमाज्ञया ।
 लोकास्संशीलयन्त्वेते स्वधर्माप्रतिरोधतः ॥ २२ ॥
 सिन्धुसौवीरसौराष्ट्रमहाराष्ट्रास्तथाऽऽन्तराः ।
 देशाः पश्चिमदिक्स्था ये कालिकापीठशासने ॥ २३ ॥
 कुरुकाश्मीरकाम्भोजपाञ्चाला गौडकोसलाः ।
 ज्योतिर्मठवशा देशा उदीच्यां दिशि संस्थिताः ॥ २४ ॥
 अङ्गवङ्गकलिङ्गाश्च मगधोत्कलवर्वराः ।
 गोवर्धनमठाधीनाः देशाः प्राच्यां व्यवस्थिताः ॥ २५ ॥
 आन्ध्रौड्लाटककर्णाटकोङ्कणाष्टङ्कणा अपि ।
 शृङ्गेर्यधीना देशास्ते संश्रिताः दक्षिणापथम् ॥ २६ ॥

मर्यादैषा सुविज्ञेया शिष्यपीठविधानभृत् ।
तान्सर्वान् शासयन्त्वेते आचार्या मत्पदे स्थिताः ॥ २७ ॥

स्वस्वराष्ट्रप्रतिष्ठित्यै सञ्चारस्सुविधीयताम् ।
तैरन्यतो न गम्येत मन्मत्त्वास्सर्वतश्चराः ॥ २८ ॥

वर्णाश्रमसदाचाराः मामकैरे्ये प्रसाधिताः ।
रक्षणीयास्त एवैतैः स्वे स्वे भागे यथाविधि ॥ २९ ॥

यतो विनष्टिर्महती धर्मस्यात्र प्रजायते ।
मान्धं सन्त्याज्यमेवात्र दाक्ष्यमेव समाश्रयेत् ॥ ३० ॥

परस्परविभागे तु प्रवेशोऽन्यस्य नेष्यते ।
परस्परेण कर्तव्या ह्याचार्याणां व्यवस्थितिः ॥ ३१ ॥

मर्यादाया विनाशेन भ्रष्टेयम् गोरवान्मठाः ।
कलहव्यूहसम्पत्तिः अतस्तं परिवर्जयेत् ॥ ३२ ॥

परित्राडार्यमर्यादो मामकीनान्यथाविधि ।
चतुष्पीठाधिकस्सत्तां विभ्रत्सम्पूजयेत्तदा ॥ ३३ ॥

शुचिर्जितेन्द्रियो वेदवेदाङ्गादिविशारदः ।
ब्रह्मचर्याच्च संन्यस्तो योऽस्मदास्थानमाप्नुयात् ॥ ३४ ॥

उक्तलक्षणसम्पन्नस्याच्चेन्मत्पीठभागभवेत् ।
अन्यथाऽऽरूढपीठोऽपि निग्रहार्हो मनीषिणाम् ॥ ३५ ॥

मध्याम्नायः ।

इदं काञ्चीपदं श्रौतं पुण्यं स्वर्ग्यञ्च मुक्तिदम् ।
पीठीयं कामकोटी च तथा श्रेष्ठा तपोभुवाम् ॥ ३६ ॥

कामकोटी प्रतिनिधिः कामकोष्ठधरामणेः ।

आकल्पः कश्चिदाकल्पस्थायी स्थानं तस्मिन्नाम् ॥ ३७ ॥

अधितिष्ठन्ति ये पीठममुं संयमिपुङ्गवाः ।

मन्त्राग्नैव हि ते ख्याता भविष्यन्ति महीतले ॥ ३८ ॥

अधिका अर्चितास्सर्वैः संन्यस्ताः ब्रह्मचर्यतः ।

न गर्हस्थ्यान्नान्यतो वा संन्यस्ता नान्यनामतः ॥ ३९ ॥

एषां नाम तु विख्यातमिन्द्रपूर्वा सरस्वती ।

मिथ्यावारस्सम्प्रदायः प्रज्ञानब्रह्मचरिभृत् ॥ ४० ॥

एक एवाभिषेच्यस्स्यात् अन्ते लक्षणसम्मतः ।

पीठेष्वन्येषु चाप्येवं उशन्ति न बहून्कचित् ॥ ४१ ॥

अस्मत्पीठे समारूढः परिव्राडुक्तलक्षणः ।

अहमेवेति विज्ञेयः यस्य देव इति श्रुतेः ॥ ४२ ॥

सुधन्वनस्समौत्सुक्यनिवृत्त्यै धर्मसेतवे ।

देवराजोपचारांश्च यथावत्तत्र कल्पयेत् ॥ ४३ ॥

केवलं धर्ममुद्दिश्य विभवो बाह्यचेतसाम् ।

विहितश्चोपकाराय पद्मपत्रनयं व्रजेत् ॥ ४४ ॥

सुधन्वाद्या महाराजाः हालाद्याश्च महीश्वराः ।

धर्मपारम्परीमेतां पालयन्तु निरन्तरम् ॥ ४५ ॥

ब्रह्मस्तम्बोदरे भूत्वा यः पीठं दृषयेदमुम् ।

असुर्यानेत्य लोकान् सः मज्जत्यन्धे तमोभरे ॥ ४६ ॥

ब्रह्मक्षत्रादिजो भूत्वा भारतीपीठदूषकः ।
 परार्थ्याच्च्यवते चान्ते पैशाचीं योनिमाप्नुयात् ॥ ४७ ॥
 पीठमेनं तथाऽन्यांश्च शिष्याणां चतुरशुचीन् ।
 यो दूषयति दर्पेण नरस्स पतितो भवेत् ॥ ४८ ॥
 न स संव्यवहार्योऽस्मास्वग्रजन्मसु सर्वतः ।
 नास्तिकत्वेन निर्हार्यः बौद्धवत्कर्मभूमितः ॥ ४९ ॥
 आ सेतोरा हिमाद्रेश्च सेव्याः मत्पीठसंश्रयाः ।
 तथा मच्छिष्यपीठीयाः सर्वेऽप्याचार्यसम्मिताः ॥ ५० ॥
 शृङ्गेरीमठ आचार्यो भारत्याख्यो बृहत्तमः ।
 कालिकामठ आचार्यः आश्रमाख्यस्तुनिर्मलः ॥ ५१ ॥
 ज्योतिर्मठस्य विदितः आचार्यः पर्वताभिधः ।
 गोवर्धनस्य विज्ञयोऽरुण्यनामा विचक्षणः ॥ ५२ ॥
 कामकोटीमठे त्वस्मिन् गुरुरिन्द्रसरस्वती ।
 सर्वोत्तरस्सर्वसेव्यः सार्वभौमो जगद्गुरुः ॥ ५३ ॥
 अन्ये तु गुरवः प्रोक्ताः जगद्गुरुरयं परः ।
 नास्य शासनमुल्लङ्घ्य नियमी पीठभाग्भवेत् ॥ ५४ ॥
 स वर्णाश्रमधर्माश्च पुण्यभूमौ विचारयेत् ।
 चतुष्पीठेषु शिष्याणां तदुद्दिष्टो गुरुर्भवेत् ॥ ५५ ॥
 निर्णयोऽसौ सुविज्ञेयः परपीठाधिकारिणाम् ।
 नात्र व्यत्यय आदेयः कदाचिदपि वैदिकैः ॥ ५६ ॥

अन्ये मठास्तु चत्वारः आचार्य मत्पदे स्थितम् ।

सम्प्रदायैश्चतुर्भिस्त्वैः समर्चन्तु यथाविधि ॥ ५७ ॥

स्वं स्वं देशं स्वमात्राभिः पालयन्तु प्रजार्चिताः ।

इतस्ततस्तश्चरन्तः सततं धर्मवृद्धये ॥ ५८ ॥

चातुर्वर्ण्यं यथायोगं वाङ्मनःकायकर्मभिः ।

गुरोः पीठं समर्चेत विभागानुक्रमेण वै ॥ ५९ ॥

धरामालम्ब्य राजानः प्रजाभ्यः करभागिनः ।

कृताधिकारा आचार्याः धर्मतस्तद्वदेव हि ॥ ६० ॥

धर्मो मूलं मनुष्याणां स चाचार्यावलम्बनः ।

तस्मादाचार्यसुमणेः शासनं सर्वतोऽधिकम् ॥ ६१ ॥

“(आचार्याक्षिप्त)राजमिधृतदण्डास्तु कृत्वा पापानि मानवाः ।

निर्मलास्स्वर्गमायान्ति सन्तस्सुकृतिनो यथा” ॥ ६२ ॥

“तानाचार्योपदेशो दण्डश्च पालयते” ।

“तस्माद्राजाचार्यावनिन्द्यावनिन्द्यौ” ॥ ६३ ॥

इथेवं मनुष्याऽऽह गौतमोऽपि विशेषतः ।

विशिष्टशिष्टाचारोऽपि मूलादेव प्रसिध्यति ॥ ६४ ॥

तस्मात्सर्वप्रयत्नेन शासनं रक्ष्यतामिदम् ।

आचार्यस्य विशेषेण ह्यौदार्यभरभागिनः ॥ ६५ ॥

धर्मपद्धतिरेषा हि जगतस्स्थितिहेतवे ।

सर्ववर्णाश्रमाणां हि यथाशास्त्रं विधीयते ॥ ६६ ॥

कृते विश्वगुर्व्रक्षा त्रेतायामृषिसत्तमः ।

द्वापरे व्यास एव स्यात् कलावत्र भवाम्यहम् ॥ ६७ ॥

अथ सन्त्युत्तराम्नायाः ते विज्ञानैकविग्रहाः ।

ऊर्ध्वाम्नायः

पञ्चमस्तूर्ध्व आम्नायः सुमेरुर्मठ उच्यते ॥ ६८ ॥

सम्प्रदायोऽस्य काशी स्यात् सत्यज्ञानाभिधे पदे ।

कैलासः क्षेत्रमित्युक्तं देवताऽस्य निरञ्जनः ॥ ६९ ॥

देवी माया तथाऽऽचार्य ईश्वरोऽस्य प्रकीर्तितः ।

तीर्थं तु मानसं प्रोक्तं ब्रह्मतत्त्वावगाहि तत् ॥ ७० ॥

तत्र संयोगमार्गेण संन्यासं समुपाश्रयेत् ।

सूक्ष्मवेदस्य वक्ता च तत्र धर्मं समाचरेत् ॥ ७१ ॥

आत्मात्मनायः

षष्ठस्त्वात्माख्य आम्नायः परमात्मा मठो महान् ।

सत्सन्तोषस्संप्रदायः पदं योगमनुस्मरेत् ॥ ७२ ॥

नभस्सरोवरं क्षेत्रं परहंसोऽस्य देवता ।

देवी स्यान्मानसी माया आचार्यश्चेतनाह्वयः ॥ ७३ ॥

त्रिपुटी तीर्थमुत्कृष्टं सर्वपुण्यप्रदायकम् ।

भवपाशविनाशाय संन्यासं तत्र चाश्रयेत् ॥ ७४ ॥

वेदान्तवाक्यवक्ता च तत्र धर्मं समाचरेत् ।

निष्कलाम्नायः

सप्तमो निष्कलाम्नायः सहस्रार्कद्युतिर्मठः ॥ ७५ ॥

सम्प्रदायोऽस्य सच्छिष्यः श्रीगुरोः पादुके पदे ।
 तन्नानुभूतिः क्षेत्रं स्यात् विश्वरूपोऽस्य देवता ॥ ७६ ॥
 देवी चिच्छक्तिराख्याता सद्गुरुर्देशिकस्मृतः ।
 सच्छास्त्रश्रवणं तीर्थं जरामृत्युविनाशनम् ॥ ७७ ॥
 पूर्णानन्दप्रसादेन संन्यासं तत्र चाश्रयेत् ।
 प्रणवस्य प्रवक्ता च तत्र धर्मं समाचरेत् ॥ ७८ ॥
 औत्तराधर्यमाम्नायेष्वेवं क्लृप्तं मनीषिभिः ।
 पश्चिमादुदगाम्नायः उदीचः प्राक्परस्मृतः ॥ ७९ ॥
 परोऽस्मादक्षिणाम्नायः सर्वेभ्यश्च परं मम ।
 पदं दुरासदं ज्ञेयं कामकोटीति संज्ञितम् ॥ ८० ॥
 मूलाम्नाय इति ख्यातं ततोऽन्ये ज्ञानगोचराः ।
 अस्मात्सुमेरुः परमः तस्मादात्मा महान्परः ॥ ८१ ॥
 ततोऽपि निष्कलः श्रेयान् आम्नायस्सम्प्रकीर्तितः ।
 आम्नायाष्टकमेतद्वि कथितं विस्तरेण तु ॥ ८२ ॥
 उत्तरोत्तरमेतेषामाम्नायानां पृथक्पृथक् ।
 आपश्चिमादानुभूतेः गौरवं पूर्वतोऽधिकम् ॥ ८३ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यश्रीमच्छङ्कर-
 भगवत्पूज्यपादानामनुशासने मठान्नायसेतौ
 आम्नायविस्तरस्सम्पूर्णः ॥

॥ शुभम् ॥

इयं विज्ञप्तिः—

पुण्यश्लोकमञ्जर्यां, (18) तमे पद्ये तदीयवृत्तौ च एकेत्यधिकं,
चत्वारिंशदेवाब्दा इति ध्येयम् ।

तथा-(22) तमे पद्ये कल्यब्दसंख्या न निर्दिष्टा, (3273) तमे
कल्यब्दे इति बोध्यम् ॥

